

Suvestinė redakcija nuo 2009-05-01 iki 2011-10-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [24-890](#), i. k. 1012250ISAK00000671

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO

Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 113:2001 „LAIVAI. HIGIENOS NORMOS IR
TAISYKLĖS“ PATVIRTINIMO**

2001 m. gruodžio 28 d. Nr. 671

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. 241 „Dėl poįstatyminių norminių teisės aktų, priimtų iki 1990 m. kovo 11 d. ir kurių galiojimas laikinai pratęsimas, sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. [38-1078](#)) patvirtintu sveikatos apsaugos veiklą reglamentuojančių įstatymų lydimųjų teisės aktų, priimtų iki 1990 m. kovo 11 d. ir kurių galiojimas pratęsiamas iki 2002 m. sausio 1 d., sąrašu ir siekdamas užtikrinti laivų higieninę kontrolę,

1. T v i r t i n u Lietuvos higienos normą HN 113:2001 „Laivai. Higienos normos ir taisyklės“ (pridedama).

2. P a v e d u ministerijos sekretoriui pagal administravimo sritį kontroliuoti šio įsakymo vykdymą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

SVEIKATOS
APSAUGOS MINISTRAS

KONSTANTINAS ROMUALDAS DOBROVOLSKIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2001 m. gruodžio 28 d.
įsakymu Nr. 671

LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 113:2001
„LAIVAI. HIGIENOS NORMOS IR TAISYKLĖS“

I. TAIKymo SRITIS

1. Ši higienos norma taikoma Lietuvos Respublikoje įregistruotiems jūros transportiniams (krovininiams, keleiviniams bei krovininiams-keleiviniams), žvejybos ir vidaus vandenyse plaukiojantiems, taip pat statomiems ir rekonstruojamiems laivams.

2. Ši higienos norma privaloma laivų projektavimo, statybos bei remonto organizacijoms, laivų savininkams, valdytojams, kapitonom ir kontrolę vykdančioms institucijoms.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

II. NUORODOS

3. Teisės aktai, į kuriuos šioje higienos normoje pateikiamos nuorodos:

3.1. Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymas (*Žin.*, 1996, Nr. [101-2300](#));

3.2. Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymas (*Žin.*, 2000, Nr. [75-2264](#); 2005, Nr. [31-974](#));

3.3. Lietuvos Respublikos jūros aplinkos apsaugos įstatymas (*Žin.*, 1997, Nr. [108-2731](#));

3.4. Lietuvos Respublikos įstatymas dėl Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) ratifikavimo (*Žin.*, 2008, Nr. [15-513](#), Nr. [87-3474](#));

3.5. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 34 tomas, p. 319);

3.6. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 853/2004, nustatantis konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 45 tomas, p. 14), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. lapkričio 6 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1662/2006 (OL 2006 L 320, p. 1);

3.7. 2004 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2005 dėl gyvūnų apsaugos juos vežant ir atliekant susijusias operacijas, iš dalies keičiantis Direktyvas 64/432/EEB ir 93/119/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 1255/97 (OL 2005 L 3, p. 1);

3.8. 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 998/2003 dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, taikomų ne komerciniais tikslais vežamiems naminiams gyvūnėliams, iš dalies keičiantis Tarybos direktyvą 92/65/EEB (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 39 tomas, p. 75);

3.9. 2002 m. spalio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1774/2002, nustatantis sveikatos taisykles gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, neskirtiems vartoti žmonėms (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 37 tomas, p. 92), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. rugpjūčio 4 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 777/2008, iš dalies keičiančiu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1774/2002, nustatančio sveikatos taisykles gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, neskirtiems vartoti žmonėms, I, V ir VII priedus (OL 2008 L 207, p. 9).

3.10. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 1999 m. birželio 29 d. įsakymas Nr. 55/262/285 „Dėl Bendrųjų saugių ir sveikų darbo sąlygų žvejybos laivuose nuostatų patvirtinimo“ (*Žin.*, 1999, Nr. [59-1940](#));

3.11. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1998 m. lapkričio 27 d. įsakymas Nr. 695 „Dėl Greitai gendančių maisto produktų laikymo taisyklių tvirtinimo“ (Žin., 1998, Nr. [107-2941](#));

3.12. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymas Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“ (Žin., 2000, Nr. [47-1365](#));

3.13. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. birželio 9 d. įsakymas Nr. D1-289 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.09.02:2005 „Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas“ patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [75-2729](#));

3.14. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. vasario 27 d. įsakymas Nr. V-137 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 90:2006 „Dezinsekcijos ir deratizacijos bendrieji saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 27-1744);

3.15. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 1999 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 456 „Dėl Keleivių ir bagažo vežimo jūra taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. [12-313](#));

3.16. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 įsakymas Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [79-3606](#));

3.17. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [110-4023](#));

3.18. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. balandžio 15 d. įsakymas Nr. A1-103/V-265 „Dėl Darbuotojų apsaugos nuo triukšmo keliamos rizikos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [53-1804](#));

3.19. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. birželio 29 d. įsakymas Nr. V-479 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 42:2004 „Gyvenamųjų ir viešosios paskirties pastatų mikroklimatas“ patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [105-3911](#));

3.20. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymas Nr. V-770 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 69:2003 „Šiluminis komfortas ir pakankama šiluminė aplinka darbo patalpose. Parametrų norminės vertės ir matavimo reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [45-1485](#));

3.21. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. rugpjūčio 16 d. įsakymas Nr. V-656/3-358/A1-226 „Dėl Minimalių sveikatinimo veiklos laivuose reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [101-3768](#));

3.22. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. kovo 2 d. įsakymas Nr. A1-55/V-91 „Dėl Darbuotojų apsaugos nuo vibracijos keliamos rizikos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [41-1350](#));

3.23. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 24 d. įsakymas Nr. 277 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 98:2000 „Natūralus ir dirbtinis darbo vietų apšvietimas. Apšvietos ribinės vertės ir bendrieji matavimo reikalavimai“ (Žin., 2000, Nr. [44-1278](#));

3.24. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. liepos 12 d. įsakymas Nr. V-572 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 109:2005 „Baseinai. Įrengimo ir priežiūros saugos sveikatai reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [87-3277](#));

3.25. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gruodžio 2 d. įsakymas Nr. 595 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 34:2002 „Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir teritorijos medicininės-karantininės apsaugos taisyklės“ patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [1-22](#));

3.26. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 28 d. įsakymas Nr. V-69 „Dėl Privalomojo pirmosios pagalbos mokymo programos, Privalomojo higienos įgūdžių mokymo programos ir Privalomojo mokymo apie alkoholio ir narkotikų žalą sveikatai mokymo programos patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. [14-490](#));

3.27. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. liepos 21 d. įsakymas Nr. V-595 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 39:2005 „Pirtys: įrengimo ir priežiūros saugos sveikatai reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [93-3483](#));

3.28. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. vasario 1 d. įsakymas Nr. V-78 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 40:2006 „Skalbyklos ir cheminės valyklos: įrengimo ir priežiūros saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [16-564](#));

3.29. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. vasario 14 d. įsakymas Nr. V-117 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 66:2008 „Medicininį atliekų tvarkymo saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. [22-822](#));

3.30. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. gruodžio 24 d. įsakymas Nr. V-1270 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 47-1:2008 „Sveikatos priežiūros įstaigos. Higieninės ir epidemiologinės priežiūros reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. [4-107](#));

3.31. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 25 d. įsakymas Nr. A1-119 „Dėl Darbuotojų apsaugos nuo elektromagnetinių laukų keliamos rizikos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [47-1691](#));

3.32. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 15 d. įsakymas Nr. V-497 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 91:2007 „Žmonių palaikų vežimas, laikymas, šarvojimas. Bendrieji higienos reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. [68-2693](#));

3.33. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 9 d. įsakymas Nr. V-895 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 105:2004 „Polimeriniai statybos produktai ir polimerinės baldinės medžiagos“ patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [182-6745](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

III. TERMINAI IR APIBRĖŽIMAI

4. Šioje higienos normoje pavartoti tokie terminai ir jų apibrėžimai:

4.1. Laivas

Bet kurio tipo savaeigis ar nesavaeigis plaukiojantis statinys, kuris yra arba gali būti naudojamas laivybai [3.2];

4.2. Keleivinis laivas

Laivas, skirtas daugiau negu 12 keleivių pervežimui [3.2];

4.3. Keleivinis keltas

Keleivinis laivas, kuris įrengtas taip, kad į jį galėtų įvažiuoti ir iš jo išvažiuoti kelių ar geležinkelio transporto priemonės [3.2];

4.4. Tanklaivis

Laivas, pritaikytas vežti ar vežantis naftą ir kitas skystas medžiagas, kurios supilamos tiesiogiai į laivą [3.3];

4.5. Žvejybos laivas

Laivas, išduotame laivo klasės liudijime turintis įrašą „žvejybos laivas“ ir pritaikytas verslinei žvejybai [3.2];

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

4.6. Laivo savininkas

Asmuo, kuriam laivas priklauso nuosavybės teise [3.1];

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

4.7. Laivo valdytojas

Asmuo, eksploatuojantis laivą, neatsižvelgiant į tai, ar jis yra laivo savininkas, ar juo naudojasi kitu teisėtu pagrindu [3.1];

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

4.8. Keleivis

Asmuo, kuris vežamas jūra pagal vežimo sutartį arba vežėjui sutikus, lydi automobilį arba gyvulius, vežamus pagal krovinių gabenimo jūra sutartį [3.15];

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

4.9. Laivo įgula

Laivo kapitonas ir kiti jūrininkai, vykstantys laive užduotis, susijusias su laivo eksploatavimu arba aptarnavimu ir kurių pavardės yra įrašytos laivo įgulos sąraše [3.1];

4.10. Laivo kapitonas

Jūrininkas, turintis atitinkamą jūrinio laipsnio diplomą ir vadovaujantis laivo įgulai bei valdantis laivą [3.1];

4.11. Laivo vadovybė

Laivo kapitonas, kapitano padėjėjai, mechanikai, gydytojas;

4.12. Laivo reisas

Laivo kelionė iš vieno uosto į kitą, nepaisant to, ar laivas veža krovinį ar keleivius, ar plaukia be jų. Į laivo reisą taip pat įskaitomas laikas, reikalingas uoste į laivą pakrauti ar iš jo iškrauti krovinį arba įlaipinti ar išlaipinti keleivius [3.1]. Laivo reisu taip pat laikoma žvejybos laivo kelionė nuo išplaukimo iš uosto iki pirmojo žuvų pardavimo sugrįžus į uostą, kai šį pardavimą vykdo laivo įgula;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

4.13. BT (bendras tonažas)

Pilna didžiausia laivo talpa, nustatoma pagal 1969 m. Tarptautinę laivų matavimo konvenciją;

4.14. Prausimosi vanduo

Vanduo, gaunamas laive nugėlinant jūros vandenį ir naudojamas prausimuisi ir kitoms buities reikmėms, kurio mikrobiologiniai rodikliai atitinka geriamojo vandens normatyvinių dokumentų reikalavimus.

4.15. Specialios paskirties laivas

Laivas, kurio korpusas, įrenginiai ir mechanizmai yra suprojektuoti konkrečiai specifinei veiklai ir kuris yra skirtas plaukiojti nustatytaime plaukiojimo rajone, o jo įgulą sudaro specialiai parengtas personalas, atliekantis laivo paskirtį atitinkančias funkcijas [3.2].

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

IV. LAIVŲ KLASIFIKACIJA

5. Jūros transportiniai (krovininiai, keleiviniai, krovininiai – keleiviniai) laivai skirstomi į šias kategorijas:

5.1. I kategorija – laivai, kurių reisai tęsiasi ilgiau kaip 5 paras, taip pat neapibrėžto plaukiojimo rajono laivai;

5.2. II kategorija – laivai, kurių reisai trunka 1–5 paras

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

5.3. III kategorija – laivai, kurių reisai trunka 8–24 valandas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

5.4. IV kategorija – laivai, kurių reisai tęsiasi trumpiau kaip 8 val.

6. Žvejybos laivai skirstomi į šias kategorijas:

6.1. I kategorija – neapibrėžto plaukiojimo rajono laivai, kurie ilgesni kaip 65 m, nepriklausomai nuo įgulos narių skaičiaus;

6.2. II kategorija – neapibrėžto plaukiojimo rajono laivai, kurių ilgis nuo 40 iki 65 m, įgulos narių skaičius – ne daugiau kaip 40 žmonių;

6.3. III kategorija – apibrėžto plaukiojimo rajono laivai, nutolstantys nuo kranto arba aptarnaujančios plaukiojančios bazės iki 200 mylių, laivų ilgis nuo 24 iki 40 m, įgulos narių skaičius – ne daugiau kaip 24 žmonės;

6.4. IV kategorija – apibrėžto plaukiojimo rajono laivai, nutolstantys nuo kranto ne toliau kaip 100 mylių, jų ilgis – nuo 12 m iki 24 m, įgulos narių skaičius – ne daugiau kaip 15 žmonių, taip pat – nesavaeigiai laivai. Jeigu įgulos narių skaičius viršija nustatytą tai kategorijai skaičių, tai laivas priskiriamas aukštesnei kategorijai.

7. Vidaus vandenyse plaukiojantys laivai skirstomi į šias grupes:

7.1. I grupė – vidaus vandenyse plaukiojantys laivai, kurių reisų trukmė ilgesnė kaip 40 val.;

7.2. II grupė – vidaus vandenyse plaukiojantys laivai, atliekantys trumpus reišus, kai dalis įgulos navigacijos metu periodiškai dirba ir gyvena laive (iki 40 valandų), o kita įgulos dalis – ilsisi krante;

7.3. III grupė – tarpmiestiniai, reidiniai, pagalbiniai vidaus vandenyse plaukiojantys laivai, t. y. laivai, kuriuose įgula yra tik darbo metu, o gyvena krante.

V. BENDROSIOS NUOSTATOS

8. Laivai statomi ir rekonstruojami pagal projektus, suderintus su visuomenės sveikatos centru apskrityje.

9. Keleivių skaičius laive neturi viršyti statybos ar rekonstrukcijos projekte nustatyto skaičiaus.

10. Visi laivai, plaukiojantys tarptautiniais reisais, privalo turėti Atleidimo nuo laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimą ar Laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimą [3.4, 3.25].

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

11. Kiekvienam laivo įgulos nariui privalo būti atliktas pagrindinis ir periodiniai sveikatos būklės patikrinimai ir jis turi turėti tai patvirtinantį medicinos įstaigos dokumentą [3.12].

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

12. Laive, kurio įgulą sudaro 50 ar daugiau narių ir kuris tarptautiniame reise išbūna ilgiau negu 3 mėnesius, ir laive, kurio įgula 100 ar daugiau narių ir kuris tarptautiniame reise išbūna ilgiau negu 3 dienas, turi būti įgulos gydytojas, atsakingas už medicinos pagalbos teikimą [3.21]. Visų laivų įgulų nariai privalo baigti mokymą pagal privalomojo sveikatos mokymo programas [3.26] ir turėti Sveikatos žinių atestavimo pažymėjimus

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

13. Visi laivai privalo turėti medicinos atsargas (medicininę įrangą, vaistus ir priešnuodžius[3.21].

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

VI. LAIVO PATALPŲ HIGIENINIAI REIKALAVIMAI

14. Gyvenamųjų patalpų (kajučių) higieniniai reikalavimai:

14.1. Laivo įgulos nariai ir keleiviai turi būti apgyvendinti tik gyvenamosiose patalpose, izoliuotose nuo aukštų ir žemų temperatūrų, garso ir vibracijos, elektromagnetinių laukų, nepralaidžiose vandeniui, dujoms, kvapams iš energetinio skyriaus ir šaldymo įrengimų, nesančiose šalia pavojingų ir toksinių medžiagų sandėlių.

14.2. Visuose laivuose įgulos nariams turi būti įrengtos kajutės su atskiromis lovomis. Mažuose laivuose, kurių reiso trukmė trumpesnė kaip 24 val., turi būti įrengtos patalpos poilsiui (lovų kiekis turi atitikti vienoje pamainoje dirbančių žmonių skaičių). Poilsio patalpų plotas vienam įgulos nariui pamainoje turi būti ne mažesnis kaip 3 m².

14.3. Projektuojant ir statant laivus, kajučių ploto normos turi atitikti 1–3 lentelėse nurodytus reikalavimus.

1 lentelė. Kajučių ploto normos jūros transportiniuose laivuose.

Patalpų pavadinimas	Ploto norma, m ²
Laivo vadovybės vienvietės kajutės: nuo 1000 iki 3000 BT laivuose, 3000 ir daugiau BT laivuose.	7,5 12,0
Kitų įgulos narių vienvietės kajutės: nuo 1000 iki 3000 BT laivuose, nuo 3000 iki 10000 BT laivuose, 10000 ir daugiau BT laivuose.	5,0 6,0 6,5
Kitų įgulos narių dvivietės kajutės: nuo 1000 iki 3000 BT laivuose, nuo 3000 iki 10000 BT laivuose, 10000 ir daugiau BT laivuose.	6,5 7,5 8,5
Trivietės kajutės	10,5
Keturvietės kajutės	13,5

14.4. Mažiau kaip 1000 BT jūrų transportiniuose laivuose leidžiama sumažinti vienvietės kajutės plotą: laivo vadovybei – iki 6,5 m², kitiems įgulos nariams – iki 4,5 m², dvivietės kajutės – iki 6,0 m².

14.5. Keleiviniuose laivuose leidžiama laivo vadovybės kajutės plotą sumažinti iki 4,5 m², dvivietės – iki 6,0 m².

14.6. Plotas, kurį užima lovos, spintos, stalai ir kėdės, įskaitomas į bendrą gyvenamųjų patalpų plotą. Kajučių sanitarinių mazgų plotas ir mažas netaisyklingos formos plotas, kurio negalima panaudoti laisvam judėjimui arba papildomų baldų pastatymui, neįskaitomas.

14.7. Jūrų transportiniuose laivuose, kurių BT yra 3000 ir daugiau, laivo vadovybei, be kajutės, turi būti skirtas atskiras kabinetas arba salonas.

2 lentelė. Kajučių ploto normos žvejybos laivuose.

Kajutės	Ploto norma, m ²
Vienvietė (laivo vadovybei)	7,5
Vienvietė (kitiems įgulos nariams)	6,0
Dvivietė	7,5
Trivietė	10,0
Keturvietė	12,0

14.8. II kategorijos žvejybos laivuose vienvietės kajutės plotas gali būti sumažintas iki 4,5 m², III ir IV kategorijos laivuose – iki 4,0 m².

14.9. II kategorijos žvejybos laivuose dvivietės kajutės plotas gali būti sumažintas iki 6,5 m², III, IV kategorijos laivuose – iki 6,0 m².

3 lentelė. Kajučių ploto normos vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose.

Kajutės	Ploto norma, m ²
Vienvietė (laivo vadovybei)	5,0
Vienvietė (kitiems įgulos nariams)	4,0
Dvivietė (su vieno aukšto lovomis laivo vadovybei)	6,8
Dvivietė (su vieno aukšto lovomis kitiems įgulos nariams)	6,4
Dvivietė (su dviejų aukštų lovomis kitiems įgulos nariams)	4,2
Trivietė ir keturvietė (su dviejų aukštų lovomis kitiems įgulos nariams)	6,5

14.10. Minimalus įgulos ir keleivių kajučių aukštis, kai lovos išdėstytos vienu aukštu, – 2,0 m, kai lovos išdėstytos 2 aukštais, – 2,2 m. Kajutėse lovos įrengiamos ne daugiau dviejų aukštų. Lovos vidiniai išmatavimai turi būti ne mažesni kaip 1,98 m x 0,80 m.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.11. Draudžiama lovas statyti ties iluminatoriais ir oro vėdinimo sistemos angomis.

14.12. Laivo įgulos nariai turi būti aprūpinti lovos reikmenimis: čiužiniais, įvalkais, pagalvėmis, antklodėmis. I ir II kategorijos laivuose turi būti ne mažiau kaip 3 komplektai patalynės, o III ir IV kategorijos ir vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose – ne mažiau kaip 2 komplektai; jų naudojimo laikas – ne daugiau kaip 7 paros. Laivuose, kuriuose įrengtos tik poilsio patalpos su sofomis, kiekvienam įgulos nariui turi būti po 1 patalynės komplektą. Švarią patalynę ir valgymo reikmenis visiems laive dirbantiems jūrininkams turi parūpinti laivo savininkas, o jūrininkai turi būti atsakingi už jų grąžinimą kapitono nurodytu laiku ar pasibaigus tarnybos laive laikui. Patalynė turi būti geros kokybės, lėkštės, puodeliai ir kiti valgymo reikmenys turi būti lengvai plaunami, naudojami pagal gamintojo rekomendacijas. Rankšluosčius, muilą ir tualetinį popierių visiems jūrininkams turi parūpinti laivo savininkas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.13. I ir II kategorijos jūrų keleivinių laivų kajutėse pagal pervežamų keleivių skaičių įrengiamos miegamosios vietos, o III ir IV kategorijos laivuose bendruose salonuose – sėdimosios vietos. IV kategorijos laivai, kurie naudojami vasaros metu keleivių pervežimui atvirame denyje, turi būti aprūpinti atskiromis sėdėjimo vietomis: suolais denyje ir po denio tentais (apsisaugojimui nuo nepalankių oro sąlygų ar saulės spindulių). Vienam žmogui sėdėti turi būti skiriama ne mažiau kaip 1,2 m².

14.14. I ir II kategorijos jūrų keleiviniuose laivuose būtina įrengti motinos ir vaiko kajutes, skirtas keleiviams su vaikais iki 5 m. amžiaus. Kiekvienam 100 keleivių turi būti įrengtos 5 vietos motinoms su vaikais. Motinos ir vaiko kajutės įrengiamos ten, kur mažiausias supimas, triukšmas ir vibracija. Motinos ir vaiko kajutės plotas susideda iš 1,5 m² kiekvienam vaikui ir 2,8 m² su juo keliaujančiam asmeniui.

14.15. I ir II grupės vidaus plaukiojimo keleiviniuose laivuose įrengiamos kajutės su miegamosiomis vietomis. Keleivių salonuose gali būti sėdimosios vietos su individualiomis kėdėmis.

14.16. Keltuose, kurių reiso trukmė ne ilgesnė kaip 30 min., leidžiamas keleivių pervežimas deniuose, kuriuose įrengti tentai.

4 lentelė. Vidaus vandenyse plaukiojančių laivų keleivių kajučių minimalus plotas.

Kajutės	Ploto norma, m ²	
	I grupės laivuose	II grupės laivuose
Vienvietė	4,0	3,8
Dvivietė (su vieno aukšto miegamosiomis)	6,4	6,0

vietomis)		
Dvivieta (su dviejų aukštų miegamosiomis vietomis)	4,2	4,0
Trivietė- keturvietė (su dviejų aukštų miegamosiomis vietomis)	6,5	6,2

14.17. Vaikams skiriamos kajutės su vieno aukšto miegamosiomis vietomis.

14.18. I grupės vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose keleivių salono plotas vienam keleiviui – 0,8 m², II grupės – 0,5 m², III grupės – 0,4 m². Atstumas tarp kėdžių eilių turi būti ne mažesnis kaip 0,54 m, III grupės laivuose – ne mažesnis kaip 0,4 m. Keleivių salone perėjimui turi būti palikta ne mažiau kaip 0,6 m, perėjimui trapu – ne mažiau kaip 0,8 m. II grupės laivuose bendruose salonuose vienam keleiviui turi būti skiriama ne mažiau kaip 0,5 m suolo pločio.

14.19. Ne keleivius vežančiuose laivuose miegamosios kajutės turi būti virš krovos linijos laivo viduryje arba laivagalyje, išskyrus išimtinis atvejis, kai dėl laivo dydžio, tipo ar paskirties bet kuri kita vieta yra nepraktiška, miegamosios kajutės gali būti laivo priekyje, bet jokių atvejų ne sandūros pertvoroje

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.20. Keleiviniuose laivuose ir specialios paskirties laivuose leidžiama įrengti miegamąsias kajutes žemiau krovos linijos su sąlyga, kad tinkamai įrengiamas apšvietimas ir ventiliacija, bet jokių būdų miegamosios kajutės negali būti įrengtos iš karto po darbiniais perėjimais

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.21. Neturi būti tiesioginių angų į miegamąsias kajutes iš krovinių ar mašinų skyrių arba iš virtuvių, sandėlių, džiovyklų ar bendrų sanitarinių vietų

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.22. Pertvaros dalis, skirianči tokias vietas nuo miegamųjų kajučių, ir išorinės pertvaros turi būti patikimai pagamintos iš plieno ar kitos standžios medžiagos, nepralaidžios vandeniui ir dujoms

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.23. Medžiagos, naudojamos vidinėms pertvaroms, apkalai ir lakštinei dangai, grindims ir jungtims pagaminti, turi atitikti savo paskirtį ir garantuoti, kad būtų užtikrinta sveika aplinka [3.33]

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.24. Turi būti sudaroma saugi ir sveika darbo ir gyvenimo laive aplinka, užtikrinanti tinkamą sveikatos apsaugą, darbų saugą bei nelaimingų atsitikimų prevenciją. Gyvenamosios, darbo, poilsio ir maitinimo patalpos turi atitikti [3.10] reikalavimus

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.25. Kai laive turi būti apgyvendinama su nakvyne, miegamosioms patalpoms taikomi tokie reikalavimai:

14.25.1. laivuose, išskyrus keleivinius laivus, kiekvienam jūrininkui turi būti atskira miegamoji patalpa; šio reikalavimo galima netaikyti specialios paskirties laivuose arba jei laivo BT yra 3000 ar mažesnis, taip pat kitais šioje normoje nurodytais atvejais;

14.25.2. vyrams ir moterims turi būti suteiktos atskiros miegamosios patalpos;

14.25.3. miegamosios patalpos turi būti pakankamo dydžio ir tinkamai įrengtos, kad būtų užtikrintas priimtinas komfortas ir būtų lengviau palaikyti tvarką;

14.25.4. bet kokiomis aplinkybėmis kiekvienam jūrininkui turi būti suteikta atskira lova;

14.25.5. vienvietės jūrininkų gyvenamosios patalpos turi būti ne mažesnės nei: 5,0 m² – laivuose, kurių BT mažesnis nei 3000, 6,0 m² – laivuose, kurių BT nuo 3000 iki 10000, 6,5 m² – laivuose, kurių BT 10000 arba didesnis;

14.25.6. laivuose, kurių BT mažesnis nei 3000, išskyrus keleivinius laivus, miegamosiose kajutėse gali gyventi ne daugiau kaip du jūrininkai; tokių miegamųjų kajučių plotas negali būti mažesnis nei 7 m²;

14.25.7. keleiviniuose laivuose ir specialios paskirties laivuose jūrininkų, kurių pareigos nėra laivo vadovaujančiojo jūrininko pareigos, miegamųjų kajučių plotas negali būti mažesnis nei: 7,5 m² – dviem asmenims skirtų gyvenamųjų patalpų, 11,5 m² – trimis asmenims skirtų gyvenamųjų patalpų, 14,5 m² – keturiems asmenims skirtų gyvenamųjų patalpų;

14.25.8. specialios paskirties laivuose miegamosiose patalpose gali gyventi daugiau nei keturi asmenys; tokių patalpų plotas turi būti ne mažesnis nei 3,6 m² vienam asmeniui;

14.25.9. laivuose, išskyrus keleivinius, jūrininkams, kurie eina vadovaujančias pareigas, miegamosios patalpos, kuriose nėra privačios svetainės ar fojė, vienam asmeniui tenkantis plotas turi būti ne mažesnis nei: 7,5 m² – laivuose, kurių BT mažesnis nei 3000, 8,5 m² – laivuose, kurių BT 3000 ir didesnis, bet ne didesnis nei 10000, 10 m² – laivuose, kurių BT 10000 arba didesnis;

14.25.10. keleiviniuose laivuose plotas jūrininkams, einantiems laivo vadovaujančiųjų jūrininkų pareigas, jei nėra privačios svetainės ar fojė, plotas jaunesniesiems šturmanams neturi būti mažesnis nei 7,5 m² vienam asmeniui, o vyresniesiems šturmanams – ne mažiau nei 8,5 m² vienam asmeniui; laikoma, kad jaunesnieji šturmanai yra dirbantys jūrininkai, o vyresnieji šturmanai – vadovaujantieji jūrininkai;

14.25.11. kapitonas, vyriausiasis mechanikas ir vyriausiasis laivavedys, be miegamųjų patalpų, dar turi turėti prijungtą svetainę, fojė ar tokią pačią papildomą erdvę;

14.25.12. kiekvienam jūrininkui turi būti skirti tokie baldai: pakankamo dydžio (ne mažiau kaip 475 litrų) užrakinama drabužių spinta ir ne mažesnis nei 56 litrų stalčius arba tokio pat dydžio erdvė; jei stalčius yra drabužių spintoje, bendras mažiausias drabužių spintos tūris turi būti ne mažesnis nei 500 litrų; joje turi būti lentyna ir užraktas, kad būtų užtikrintas jūrininko privatumas; miegamosiose kajutėse turi būti veidrodys, mažos spintelės tualetui reikmenims, knygų lentyna ir pakankamai kabliukų drabužiams sukabinti;

14.25.13. visose miegamosiose kajutėse turi būti pritvirtintas, su nuleidžiamąja lenta arba ištraukiamas, stalas arba rašomasis stalas, taip pat patogios sėdimosios vietos

14.26. Išskyrus keleivinius laivus, kiekvienoje miegamojoje kajutėje turi būti praustuvė su karštu ir šaltu tekančiu vandeniu, išskyrus tuos atvejus, kai tokia praustuvė yra privačioje vonioje

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.27. Lovos laive turi būti išdėstytos taip, kad būtų kuo patogiau jūrininkui ir bet kokiam jį lydinčiam asmeniui

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.28. Jei leidžia galimybės, visos miegamosios kajutės turi būti su dušu ir tualetu

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.29. Kiek tai praktiškai įmanoma, jūrininkų miegamosios kajutės turi būti išdėstytos taip, kad būtų atskirtos nuo budėtojų patalpų ir nedarbo dienomis jūrininkams nereikėtų būti tose pačiose patalpose su budėtojais

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.30. Miegamoji kajutė skiriama ne daugiau kaip dviem jūrininkams, atliekantiems jaunesniųjų karininkų pareigas

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.31. Lovos neturi būti išdėstytos daugiau nei dviem eilėmis. Jei lovos išdėstytos palei laivo bortą, tose vietose, kuriose virš lovų yra borto iluminatoriai, gali būti tik viena lovų eilė

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.32. Apatinė lova dviejų lovų eilėje turi būti ne mažiau kaip 30 centimetrų virš grindų; viršutinė lova turi būti įrengta maždaug viduryje tarp apatinės lovos apačios ir antlubo sijų apatinės pusės

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.33. Lova ir jos priedai turi būti pagaminti iš nerūdijančios medžiagos, atitinkančios [3.33] reikalavimus, lygiu paviršiumi, tvirti, neleidžiančios kauptis parazitams konstrukcijos

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.34. Jei lovos konstrukcijai naudojami vamzdeliniai rėmai, jie turi būti visiškai hermetiški ir be skylių, pro kurias galėtų patekti parazitai

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.35. Visos lovos turi būti su patogiais čiužiniais minkšta apačia arba kombinuotais minkštais čiužiniais, įskaitant spyruoklinę apačią arba spyruoklinį čiužinį. Čiužiniams ir užpildams neturi būti naudojama medžiaga, leidžianti kauptis parazitams

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.36. Kai viena lova yra įrengta virš kitos, po apatiniu čiužiniu arba po viršutinės lovos spyruokline apačia turi būti įrengtas dulkių nepraleidžiantis dugnas

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.37. Baldai turi būti iš lygios, kietos medžiagos, atitinkančios [3.33] reikalavimus, kuri nesusisuktų ir nerūdėtų

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.38. Miegamosiose kajutėse turi būti užuolaidos arba atitinkama iliuminatorių uždanga.

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

15. Patalpų, skirtų įgulos maitinimui ir poilsiui, higieniniai reikalavimai:

15.1. Įgulos maitinimui ir poilsiui skirtos patalpos gali būti tiek bendros, tiek atskiros. Sprendimas dėl to turi būti priimtas pasitarus su jūrininkų ir laivų savininkų atstovais, atsižvelgiant į tokius veiksnius kaip laivo dydis ir saviti kultūriniai, religiniai ir socialiniai jūrininkų poreikiai

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

15.2. Jei nusprendžiama jūrininkams suteikti atskiras maitinimui ir poilsiui skirtas patalpas, atskiros jos turi būti suteiktos:

15.2.1. kapitonui ir vadovaujantiems jūrininkams,

15.2.2. jaunesniesiems pareigūnams ir kitiems jūrininkams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

15.3. Jūrų transportiniuose laivuose, kurių BT yra 1000 ir daugiau, ir žvejybos II bei III kategorijos laivuose, kuriuose neįmanoma įrengti atskirų patalpų įgulos poilsiui, laivo vadovybės valgykla ir kitų įgulos narių valgykla įrengiama taip, kad ji galėtų būti ir vieta poilsiui. Tada valgyklos plotas padidinamas, atsižvelgiant į tai, kad būtų vietos papildomiems įrengimams.

15.4. II, III ir IV kategorijos žvejybos ir I bei II grupės vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose gali būti įrengta bendra valgykla visai laivo įgulai.

15.5. III ir IV kategorijos žvejybos laivuose, taip pat vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose, kai įgulą sudaro ne daugiau kaip 10 žmonių, leidžiama sujungti valgyklą su laivo virtuve.

15.6. I kategorijos transportiniuose ir žvejybos laivuose įgulos nariams turi būti įrengtos patalpos sportuoti, atviruose deniuose – sporto ir žaidimo aikštelės ir specialios vietos, kurios galėtų būti naudojamos jūreivių poilsiui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

15.7. Ne keleivius vežančiuose laivuose jūrininkų maitinimui ir poilsiui skirtų patalpų plotas neturi būti mažesnis nei 1,5 m² vienam asmeniui planuojamo sėdimojo ploto

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

15.8. Visų laivų įgulos maitinimui ir poilsiui skirtose patalpose turi būti pakankamai stalų ir atitinkamų pritvirtintų arba nešiojamų kėdžių, kad bet kuriuo metu tilptų kuo didesnis jūrininkų skaičius

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

15.9. Kai jūrininkai yra laive, jame visą laiką turi būti:

15.9.1. patogioje vietoje pastatytas pakankamos talpos šaldytuvas, kad patenkintų įgulos maitinimui ir poilsiui skirtomis patalpomis besinaudojančių asmenų poreikius;

15.9.2. įrenginiai karštiesiems gėrimams;

15.9.3. šalto vandens įrenginiai

15.10. Kai maisto sandėliukai nėra pasiekiami iš jūrininkų maitinimui ir poilsiui skirtų patalpų, turi būti pakankamai spintelių valgymo reikmenims ir tinkamos sąlygos jiems plauti

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

15.11. Stalviršiai ir kėdės turi būti iš drėgmei atsparios medžiagos.

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

16. Patalpų, skirtų keleivių maitinimui ir poilsiui, higieniniai reikalavimai:

16.1. Visuose jūrų keleiviniuose I ir II kategorijos laivuose turi būti įrengtos patalpos keleivių poilsiui ir maitinimui (restoranai, valgyklos, barai, bufetai, poilsio salonai, rūkymo patalpos).

16.2. Maitinimo patalpų plotas turi būti toks, kad vienai sėdimai vietai būtų skiriama ne mažiau kaip: restoranuose – 1,2 m², valgyklose – 1,0 m², bufetuose – 0,5 m².

16.3. III ir IV kategorijos jūrų keleiviniuose laivuose bei II ir III kategorijos keleiviniuose vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose, nesant galimybės įrengti valgyklų, įrengiami bufetai.

17. Baseinų higieniniai reikalavimai turi atitikti [3.24] ir šiuos reikalavimus:

17.1. Baseino pripildymui jūros vanduo turi būti imamas 5–12 mylių nuo kranto.

17.2. Keleiviniuose laivuose, kuriuose yra vienas baseinas, įgulos nariai juo naudojami specialiai tam skirtu laiku. Vienu metu besimaudančiųjų baseine skaičius numatomas toks, kad vienam tektų ne mažiau kaip 2,6 m² baseino ploto.

17.3. Asmenys, kurie naudojami baseinu, prieš tai turi išsimaudyti duše, o prieš įlipdami į baseiną, plauti kojas kojų vonelėje, esančioje šalia baseino.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

18. Patalpų, skirtų higieniniams poreikiams (skalbyklų, džiovyklų, lyginimo patalpų, skalbinių sandėlių, darbo rūbų laikymo ir džiovinimo patalpų, kirpyklų, tualetų, prausyklų, dušų), higieniniai reikalavimai [3.20, 3.27, 3.28]“:

18.1. I ir II kategorijos jūrų transportiniuose ir žvejybos laivuose bei I ir II grupės vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose turi būti įrengta skalbykla asmeninių skalbinių ir įgulos darbo rūbų skalbimui. Darbo rūbų skalbimui turi būti įrengtos atskiros skalbimo mašinos.

18.2. Įėjimas į skalbyklą neturi būti greta įėjimo į gyvenamąsias, medicininės ir maisto bloko patalpas.

18.3. Greta skalbyklos turi būti skalbinių džiovinimo ir lyginimo patalpos. Skalbinių džiovinimo patalpoje turi būti įtaisai skalbiniam džiovinimui, mechaninė vėdinimo sistema, prietaisai oro šildymui iki 45°C, dirbtinis apšvietimas.

18.4. Minimalus džiovyklos plotas: laivuose, kuriuose iki 10 įgulos narių, – 1,0 m², laivuose, kuriuose 11–30 įgulos narių, – 2,0 m², laivuose, kuriuose yra daugiau kaip 30 įgulos narių, – 3,0 m².

18.5. I ir II kategorijos keleiviniuose laivuose įgulos narių ir keleivių asmeninių skalbinių ir rūbų lyginimui numatoma atskira patalpa.

18.6. Laivuose švarems ir naudotiems skalbiniam turi būti atskiri sandėliai (spintos). Sandėliai (spintos) naudotiems skalbiniam turi būti įrengiami netoli skalbyklos. Stalo ir lovos skalbiniai turi būti laikomi atskirai. Nešvarems skalbiniam surinkti ir transportuoti turi būti naudojami neperšlampami maišai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

18.7. Įgulos narių darbo rūbams laikyti laivuose turi būti įrengtos patalpos su individualiomis spintomis. Spintos turi būti vėdinamos. IV kategorijos žvejybos laivuose individualios spintelės darbo rūbams gali būti nenumatytos. Darbo rūbai gali būti laikomi džiovinimo patalpoje.

18.8. I ir II kategorijos laivuose įgulos nariams, dirbantiems energetiniame skyriuje, turi būti įrengta rūbinė netoli įėjimo į energetikos skyrių. Joje turi būti spintos darbo rūbams kiekvienam įgulos nariui, dirbančiam energetikos skyriuje.

18.9. Įgulos narių, dirbančių deniuose, patalpos su spintomis darbo rūbams turi būti patogiose vietose – netoli prausyklos, dušo ar džiovyklos.

18.10. Žvejybos laivų gamybinių cechų darbuotojams įrengiamos rūbinės su individualiomis spintelėmis darbo rūbams ir džiovinimo patalpos šalia cechų.

18.11. Visuose laivuose turi būti įrengtos pagrindinės higieninės patalpos (tualetas, prausykla, dušas). Laivuose, kurių reisai trumpesni kaip 24 val., dušų gali nebūti. Higieninės patalpos ir higieniniai įrenginiai (unitazas, rankų plautuvė, dušas) gali būti skirti individualiam arba bendram naudojimui. Individualaus naudojimo higieninės patalpos (tualetas, rankų plautuvė ir dušas) įrengiamos įgulos ir keleivių kajutėse ir skirtos tik tose kajutėse gyvenantiems asmenims.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Bendro naudojimo higieninės patalpos skirtos visiems įgulos nariams ir keleiviams.

18.12. Higieninių patalpų sienos, grindys ir lubos turi turėti vandeniu nepraleidžiančią apdailą.

18.13. Voniose ir dušuose turi būti karštas ir šaltas prausimosi vanduo, o visose prausyklose, įskaitant moterų higienos įrenginius, - karštas ir šaltas geriamasis vanduo.

18.14. Draudžiama įėjimą į tualetus įrengti prieš ar greta maisto bloko, valgyklų, restoranų ir laivo vadovybės valgyklos.

18.15. Bendro naudojimo higieninės patalpos įrengiamos atskirai vyrams ir moterims. I, II, III kategorijos keleiviniuose laivuose ir I bei II grupės vidaus vandenyse plaukiojančiuose keleiviniuose laivuose, kuriuose įgulą sudaro daugiau kaip 5 žmonės, įgulai įrengiamos atskiros higieninės patalpos.

18.16. Bendro naudojimo dušo patalpas įgulai turi sudaryti dušo kabina ir nusirengimo patalpa. Įgulai, taip pat keleivinių laivų keleiviams leidžiama vienoje patalpoje įrengti kelias dušo kabinas su atskiromis pertvaromis ir viena rūbine.

18.17. Bendro naudojimo prausyklos turi būti aprūpintos rankų plautuvėmis. Prausyklų plotas turi būti toks, kad besiprausiantieji galėtų laisvai judėti ir būtų patogų naudotis plautuvėmis.

18.18. Tualetų priekambariuose arba tiesiog kabinoje, jei priekambarių nėra, turi būti rankų plautuvės.

18.19. Maisto bloko personalui turi būti įrengtas atskiras tualetas.

18.20. Bendro naudojimo prausykla, vonias ir dušus draudžiama įrengti vienoje patalpoje su tualetais.

18.21. Moterų higienos patalpa turi turėti bidė ir rankų plautuvę. Jei nėra moterų higienos atskiros patalpos, minėti įrengimai įrengiami moterų tualete. Atskira patalpa moterų higienai turi būti įrengta jūrų transportiniuose laivuose, kurių įgulą sudaro daugiau kaip 30 moterų, ir žvejybos laivuose, kurių įgulą sudaro daugiau kaip 50 moterų.

18.22. Dušo skyriaus minimalus plotas turi būti $0,8 \text{ m}^2$, dušo kabinos - $1,2 \text{ m}^2$, individualaus sanitarinio mazgo (dušo, prausyklos ir unitazo) - $2,3 \text{ m}^2$; sanitarinio mazgo, kuriame tik unitazas ir rankų plautuvė, - $1,5 \text{ m}^2$; individualaus sanitarinio mazgo, kuriame vonia, rankų plautuvė ir unitazas, - $4,0 \text{ m}^2$ (atstumas tarp vonios ir priešingos sienos turi būti ne mažesnis kaip $0,7 \text{ m}$). Tualetų kabinos plotas turi būti ne mažesnis kaip $0,95 \text{ m}^2$.

18.23. I ir II kategorijos laivuose, esant saunai, jos plotas apskaičiuojamas taip, kad vienu metu ja galėtų naudotis ne mažiau nei 2 žmonės. Saunos plotas turi būti ne mažesnis kaip 3 m^2 ; rūbinės plotas prie saunos - 2 m^2 , dušo kabinos - $1,2 \text{ m}^2$.

18.24. Įgulos nariams, gyvenantiems kajutėse be individualių sanitarinių mazgų, bendro naudojimo higieninės patalpos įrengiamos, atsižvelgiant į reikalavimus, nurodytus 5 lentelėje.

5 lentelė. Higieninių įrenginių laivo įgulos higieninėse patalpose normos.

Higieniniai įrenginiai	Įgulos narių skaičius			Pastabos
	Jūros transportiniai laivai	Žvejybos laivai	Vidaus vandenyse plaukiojantys laivai	
1 plautuvė	6	8	6	Įgulos nariai, kurie naudojami individualiu tualetu, prausykla, dušu ar vonia, neįskaitomi. Tualetai, prausyklos, dušai ir vonios, esančios medicininės paskirties patalpose, prie maisto skyrių, higieninėse-buitinėse patalpose, prie energetinių skyrių,

neįskaitomi.

1 dušas	6	8	10	
1 unitazas	6	8	15	
1 įrenginys moterų higienai bidė	30	50	-	Bet ne mažiau kaip 1 įrenginys laive.

18.25. Mažuose laivuose, kuriuose nėra numatytos dušo patalpos, prausykloje turi būti lankstus karšto vandens dušas.

18.26. I ir II kategorijos jūros transportiniuose laivuose netoli vairinės turi būti įrengtas tualetas ir prausykla budinčiam personalui.

18.27. I ir II kategorijos 1600 BT ir daugiau jūros transportiniuose laivuose įgulos nariams, dirbantiems energetikos skyriuje, netoli rūbinės įrengiamas dušas, prausykla ir tualetas.

18.28. I ir II kategorijos keleiviniuose laivuose įrengiamas tualetas personalui, aptarnaujančiam restoranus.

18.29. I ir II kategorijos žvejybos laivuose, jei gamybinėse patalpose vienu metu dirba daugiau kaip 10 žmonių, turi būti įrengtos atskiros higieninės patalpos (tualetas, prausykla, dušas). Jeigu gamybinėse patalpose dirba 5-10 žmonių, turi būti įrengtas tualetas ir rankų plautuvė. Higieninės patalpos turi būti įrengtos šalia gamybinių patalpų.

18.30. III ir IV kategorijos žvejybos laivuose dušas ir prausykla gali būti įrengti vienoje patalpoje.

18.31. I ir II grupės vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose, kai įgulą sudaro 10 ir daugiau žmonių, įrengiamos individualios rankų plautuvės ir bendro naudojimo dušai ir tualetai. I ir II grupės vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose, kuriuose įgula mažesnė kaip 10 žmonių, įrengiamos bendro naudojimo prausyklos, dušai ir tualetai. III grupės vidaus vandenyse plaukiojančiuose keleiviniuose laivuose, kuriuose įgula ne didesnė kaip 6 žmonės, įrengiamas bendro naudojimo sanitarinis mazgas (unitazas, rankų plautuvė, dušas).

18.32. Keleiviams, gyvenantiems kajutėse be individualių rankų plautuvių arba sanitarinių mazgų, įrengiamos bendro naudojimo higieninės patalpos. Higieninių įrengimų kiekis jose skaičiuojamas pagal normas, nurodytas 6 lentelėje.

6 lentelė. Higieninių įrenginių keleivinių jūros laivų higieninėse patalpose normos.

Higienos įrenginiai	Keleivių skaičius (leidžiama norma)		
	I,II kategorijos laivuose	III kategorijos laivuose	IV kategorijos laivuose
1 plautuvė	10	20	30
1 unitazas	15	30	30
1 dušas	20	-	-

18.33. IV kategorijos keleiviniuose jūrų laivuose, kurių reisų trukmė ne ilgesnė kaip 2 val., įrengiama 1 rankų plautuvė ir 1 tualetas, esant daugiau kaip 30 keleiviams.

18.34. I ir II grupės vidaus vandenyse plaukiojančiuose keleiviniuose laivuose įrengiami bendro naudojimo tualetai ir dušai keleiviams, gyvenantiems kajutėse, ir rankų plautuvės kajutėse bei tualetai ir prausyklos keleiviams, turintiems tik sėdimas vietas laive.

18.35. III grupės vidaus vandenyse plaukiojančiuose keleiviniuose laivuose įrengiami bendro naudojimo sanitariniai mazgai keleiviams ir įgulai. Higieninių įrenginių bendro naudojimo higieninėse patalpose kiekis skaičiuojamas pagal normas, nurodytas 7 lentelėje.

7 lentelė. Higieninių įrenginių vidaus vandenyse plaukiojančių laivų keleivių higieninėse patalpose normos.

Higieniniai įrenginiai	I ir II grupės keleiviniai laivai		III grupės keleiviniai laivai (žm. sk.)	Keltai, kurių reiso trukmė iki 1 val. (žm. sk.)
	Keleiviai, gyvenantys kajutėse (žm. sk.)	Keleiviai, turintys tik sėdimas vietas (žm. sk.)		
1 plautuvė	-	25	-	-
1 unitazas	30	40	-	-
1 dušas	40	-	-	-
1 sanitarinis mazgas (rankų plautuvė ir unitazas)	-	-	50	100

18.36. Praustuvės ir vonios turi būti pakankamo dydžio, lygaus paviršiaus, nelinkusio trūkinėti, lupinėtis ar rūdyti

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

18.37. Visi unitazai turi būti su pakankamu kiekiu nuleidžiamo vandens arba su kitomis tinkamomis vandens nuleidimo priemonėmis, tokiomis kaip oras, kurios būtų prieinamos bet kuriuo metu ir nepriklausomai valdomos

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

18.38. Sanitarinės patalpos, skirtos naudotis daugiau nei vienam asmeniui, turi atitikti šiuos reikalavimus:

18.38.1. grindys turi būti pagamintos iš patvarios medžiagos, nepralaidžios drėgmei ir tinkamai drenuojamos;

18.38.2. pertvaros turi būti iš plieno ar kitos tinkamos medžiagos, nepralaidžios vandeniui, mažiausiai 23 centimetrus virš denio lygio;

18.38.3. patalpos turi būti pakankamai apšviestos, šildomos ir vėdinamos;

18.38.4. tualetai turi būti įrengti patogioje vietoje miegamųjų kajučių ir prausyklų atžvilgiu, bet atskirti nuo jų; į juos neturėtų būti galima tiesiogiai patekti iš miegamųjų kajučių, koridorių tarp miegamųjų kajučių ir tualetų, į kuriuos nėra jokio kito įėjimo (šis reikalavimas netaikomas, kai tualetas yra skyriuje tarp dviejų miegamųjų kajučių, kuriose iš viso gyvena ne daugiau kaip keturi jūrininkai);

18.38.5. kai skyriuje yra daugiau nei vienas klozetas, jie turi būti pakankamai atskirti vienas nuo kito, kad būtų užtikrintas privatumas

18.39. Laivuose kapitonas turi atlikti ar jam vadovaujant turi būti atliekami dažni patikrinimai, užtikrinantys, kad jūrininkų gyvenamosios patalpos būtų švarios, tinkamos gyventi ir suremontuotos. Tokių patikrinimų duomenys turi būti registruojami ir prieinami.

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

19. Medicininės paskirties patalpų higieniniai reikalavimai [3.30]:

19.1. Medicininės paskirties patalpas reikia įrengti laivo dalyje, kurioje mažiausias supimas, triukšmas ir vibracija, izoliuotoje nuo maisto bloko, toli nuo energetikos skyriaus.

19.2. Patalpų skaičius ir lovų kiekis medicininės paskirties patalpose turi būti ne mažesnis, kaip nurodyta 8 – 10 lentelėse.

8 lentelė. Medicininės paskirties patalpos I kategorijos jūrų transportiniuose laivuose.

Patalpos pavadinimas	Mato vienetai	Įgulos narių skaičius			Įgulos narių ir keleivių skaičius				
		25–40	41–80	80 ir daugiau	50–100	101–300	301–600	601–900	901–1200
Ambulatorija	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Stacionaras	Lovų skaičius	1	1	2	1	2	3	3	4
Izoliatorius	Vienos lovos izoliatorių skaičius	1	1	1	1	1	1	2	3

19.3. Laivuose, kuriuose yra 15 ar daugiau jūrininkų ir kurių reisas trunka ilgiau nei tris dienas, turi būti atskiros ligonių guldymo patalpos, naudojamos tik medicininiams tikslais. Bet koku oru šios patalpos turi būti lengvai pasiekiamos, patogios paguldytiems asmenims; turi būti užtikrinta, kad tokie asmenys sulauktų greito ir tinkamo dėmesio.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

19.4. Visuose jūrų keleiviniuose laivuose turi būti įrengtas izoliatorius.

19.5. I ir II kategorijos jūrų transportiniuose virš 500 BT laivuose (išskyrus vilkikus), kurie vykdo tarptautinius reisu su daugiau kaip 15 įgulos narių, turi būti įrengtas vienos lovos stacionaras.

9 lentelė. Medicininės paskirties patalpos II kategorijos jūrų transportiniuose laivuose.

Patalpos pavadinimas	Mato vienetai	Įgulos narių skaičius			Įgulos narių ir keleivių skaičius			
		25–40	41–80	81 ir daugiau	101–300	301–600	601–900	901–1200
Ambulatorija	-	1	1	1	1	1	1	1
Stacionaras	Lovų skaičius	1	1	1	1	2	2	3
Izoliatorius	Vienos lovos izoliatorių skaičius	1	1	1	1	1	1	2

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

19.6. III kategorijos jūrų laivuose, kuriuose įgula ir keleiviai sudaro 250 ir daugiau žmonių, turi būti įrengta medicininė kajutė.

19.7. IV kategorijos jūrų laivuose medicininės patalpos neįrengiamos.

10 lentelė. Medicininės paskirties patalpos I kategorijos žvejybos laivuose.

Patalpos pavadinimas	Mato vienetai	Įgulos narių skaičius			
		41–80	81–100	101–200	201–300
Stacionaras	Lovų skaičius	1	2	2	3
Izoliatorius	Vienos lovos izoliatorių skaičius	1	1	2	2

19.8. II kategorijos žvejybos laivuose turi būti įrengta ambulatorija ir izoliatorius, o nesant gydytojo – medicininė kajutė. III kategorijos žvejybos laivuose, esant daugiau kaip 20 įgulos narių, turi būti įrengta medicininė kajutė.

19.9. I grupės vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose, kurių įgula didesnė kaip 25 žmonės, ir vidaus vandenyse plaukiojančiuose keleiviniuose laivuose, kuriuose keleivių skaičius 150 – 250, įrengiama medicininė kajutė.

19.10. I grupės vidaus vandenyse plaukiojančiuose keleiviniuose laivuose, kuriuose keleivių daugiau kaip 250, įrengiama ambulatorija ir izoliatorius.

19.11. Laivo stacionare ir izoliatoriuje turi būti atskiras sanitarinis mazgas (plautuvė, unitazas ir vonia su dušu).

19.12. Įėjimas į izoliatoriaus sanitarinį mazgą įrengiamas tik iš izoliatoriaus patalpos. Izoliatorius turi turėti du įėjimus: iš atviro denio ir iš vidaus patalpų. Įėjimas iš atviro denio turi būti įrengtas per koridorių ir turėti laisvą praėjimą, leidžiantį laisvai nešti ligonius ant neštuvų.

19.13. Vienviečio stacionaro ir izoliatoriaus plotas turi būti ne mažesnis kaip 6 m², dviviečio stacionaro – 10 m².

19.14. Stacionare ir izoliatoriuje priėjimas prie lovų turi būti iš trijų pusių (iš dviejų – išilgai lovos ir iš vienos – skersai). Lovos dydis turi būti ne mažesnis kaip 2,05 x 0,85 m. Praėjimas išilgai lovos iš vienos pusės turi būti ne siauresnis kaip 0,9 m, iš kitos (išilgai) lovos pusės ir vienos skersinės pusės – ne mažesnis kaip 0,6 m.

19.15. Draudžiamas tranzitinis vamzdžių ir elektros laidų nutiesimas per operacinę, sterilizacinę ir izoliatorių. Vamzdžių nutiesimas per kitas medicininės patalpas leidžiamas tik už apsauginės sienelės arba apvalkalė, nenaudojant sujungimų. Leidžiama elektros laidus tiesti tik ekranuotame apvalkalė. Vamzdžiai ir elektros laidai, reikalingi medicininių prietaisų aptarnavimui, turi būti už apsauginės sienelės arba apvalkalė.

19.16. Medicininės kajutės plotas turi būti ne mažesnis kaip 5 m². Medicininėje kajutėje turi būti minkšta medicininė kušetė, spinta medikamentams, stalas procedūroms, plautuvė su šaltu ir karštu vandeniu, kibiras su dangčiu ir pedalo įrengimu.

19.17. Draudžiama apgyvendinti įgulos narius ir keleivius medicininės paskirties patalpose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

20. Maisto skyriaus patalpų higieniniai reikalavimai:

20.1. Laivo savininkas ar valdytojas, vadovaudamasis [3.5, 3.6, 3.11, 3.16, 3.17] reikalavimais, privalo užtikrinti, kad jūrininkams ir keleiviams būtų tiekiamas tik saugus ir kokybiškas maistas. Maistas turi būti ruošiamas, tvarkomas ar perdirbamas taikant savikontrolės sistemą ir patiekiamas galutiniam vartotojui laikantis teisės akto [3.17] reikalavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

20.2. Visuose laivuose turi būti laivo virtuvė. Pagrindiniai laivo virtuvės įrengimai yra elektrinė plyta, elektriniai katilai, elektrinis virdulys, elektrinė mėsmašė, plautuvė virtuvės indų plovimui, lentynos indams, gamybiniai stalai, šaldytuvai, spinta maisto produktams ir atskira rankų plautuvė.

20.3. Elektros plytos dydis turi būti toks, kad vienu metu būtų galima gaminti tris patiekalus. Priėjimas prie plytos turi būti ne mažiau kaip iš trijų pusių. Praėjimas tarp plytos ir kitų įrengimų turi būti ne mažiau kaip 0,8 m.

20.4. Laivuose, kurių reiso trukmė ne ilgesnė kaip 24 valandos, virtuvės gali nebūti. Juose įrengiama patalpa, į kurią tiekiamas šaltas ir karštas vanduo, atitinkantis geriamojo vandens reikalavimus [3.16]. Patalpoje turi būti šaldytuvas ir maisto pašildymo įranga.

20.5. Laivuose, kuriuose maitinama daugiau kaip 100 žmonių, įrengiami specializuoti gamybos cechai: mėsos, žuvų, daržovių ir šaltų užkandžių.

20.6. Prie laivo vadovybės valgyklos ir kitų įgulos narių valgyklos turi būti įrengta maisto išdavimo patalpa, kuri skirta ir indų plovimui. Šioje patalpoje turi būti šaldytuvas, stalai švariems ir naudotiems indams, spintos ar lentynos indų džiovinimui ir laikymui, trijų skyrių indų plautuvės.

20.7. Laivuose iki 500 BT indus plauti leidžiama virtuvėje, jei yra tam skirta plautuvė.

20.8. Jūrų keleiviniuose laivuose prie valgyklų ir restoranų, aptarnaujančių keleivius, turi būti įrengta serviravimo patalpa ir atskira indų plovykla.

20.9. Šalia laivo virtuvės patalpų ir virš jų neturi būti medicininių, higieninių, nuodingąsias medžiagas, dulkes ir stiprų kvapą skleidžiančių patalpų.

20.10. Jeigu laivo virtuvė įrengta keliuose aukštuose, turi būti liftai pagamintam maistui paduoti.

20.11. Maisto skyriaus patalpose negali būti užbortinio vandens įvado.

20.12. Įrenginiai su kaitinimo paviršiais turi būti aptverti, kad supimo metu nenukristų indai. Visi indai turi būti su rankenomis ir sandariais dangčiais.

20.13. Maisto skyriaus patalpose turi būti nuolydis į įrengtą grindyse angą.

20.14. Per maisto skyriaus patalpas draudžiama praveisti nutekamųjų vandenų vamzdžius.

20.15. Per maisto skyriaus patalpas negali būti praėjimo į kitos paskirties patalpas.

20.16. Greitai gendančių produktų laikymui laive turi būti šaldymo įrengimai ir patalpos.

20.17. Greitai gendantys produktai laivuose turi būti laikomi pagal [3.11] reikalavimus.

11 lentelė. *Neteko galios nuo 2009-05-01*

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

20.18. Šaldymo kamerose turi būti termometrai.

20.19. Prie šaldymo kamerų turi būti įrengtas prieškambaris, kuris gali būti naudojamas mėsos atšildymui. Jame turi būti kaladė mėsos kapojimui.

20.20. Į laivą gali būti priimami tik tie maisto produktai ir žaliavos, kuriems laive yra sudarytos gamintojų numatytos laikymo sąlygos [3.11].

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

20.21. Draudžiama priimti į laivą:

20.21.1. neskroštą paukštieną,

20.21.2. ančių ir žąsų kiaušinius,

20.21.3. subproduktus, išskyrus liežuvius, širdis, kepenis,

20.21.4. sumaišytų rūšių grybus.

20.22. Draudžiama laivuose gaminti:

20.22.1. iš pasterizuoto pieno varškę, sūrius, rūgščius pieno produktus,

20.22.2. paštetus,

20.22.3. majonezus,

20.22.4. pomidorų padažus,

20.22.5. konditerijos gaminius su kremu,

20.22.6. hermetiškai uždaromus mėsos, žuvies, daržovių, grybų konservus,

20.22.7. šaltieną (tropiniuose rajonuose nuolat, kituose rajonuose – vasaros laikotarpiu).

20.23. Sausų produktų laikymui turi būti įrengti vėdinami sandėliai. Juose turi būti lentynos, įrengtos ne arčiau 0,2 m nuo sienos.

20.24. Maisto transportavimo keliai iš maisto sandėlių neturi eiti per atvirą denį.

20.25. Draudžiama priimti maisto produktus ir žaliavas, kai laive vyksta krovos darbai, kurių metu išsiskiria žmonių sveikatai pavojingos, dulkančios ar stiprų kvapą turinčios medžiagos.

20.26. Į maisto skyriaus patalpas turi būti tiekiamas geriamasis karštas ir šaltas vanduo.

21. Tarnybinių patalpų higieniniai reikalavimai:

21.1. Radijo kabinose ir vairinėje, kur pastatyti radijo ryšio, radijo navigacijos ir radijo lokacijos įrengimai, turi būti numatytos priemonės apsaugoti personalą nuo elektromagnetinio spinduliavimo [3.31].

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

21.2. Ne mažiau kaip ant 3 vairinės langų turi būti šviesos filtrai.

21.3. Vairininko darbo vietoje turi būti įrengta reguliuojamo aukščio stovėjimo vieta su patogia nugaros atrama.

21.4. I ir II kategorijos laivuose turi būti mašinų įrengimų centriniai valdymo pultai ir šaldymo įrengimų valdymo pultai. Centriniai valdymo pultai ir šaldymo įrengimų valdymo pultai turi būti uždaroje, šilumą ir garsą izoliuojančiose patalpose, kuriose įrengtos oro vėdinimo arba kondicionavimo sistemos.

21.5. III kategorijos laivuose, kuriuose nėra galimybės valdymo postus iškelti iš mašinų skyriaus į centrinį valdymo pulką ir mechanizmų valdymas neatliekamas iš eigos tiltelio, įrengiamos prieštriukšminės kabinos.

22. Patalpų bei rezervuarų, cisternų ir kitų talpų, skirtų maisto produktų gabenimui, higieniniai reikalavimai:

22.1. Patalpų sienos, lubos ir grindys turi būti padengtos medžiagomis, atspariomis dezinfekcinėms ir dezinsekcinėms medžiagoms.

22.2. Rezervuarų, cisternų ir kitų talpų dugnas turi turėti nuolydį išleidimo angos link. Rezervuarai, cisternos ir kitos talpos turi turėti sandariai užsidarančias angas su ne žemesne kaip 0,4 m apytvora. Angų dangčiai turi būti prieinami plombavimui. Rezervuarų, cisternų ir kitų talpų vėdinimo vamzdžiai turi iškilti virš denio ne mažiau kaip 1,0 m ir turi būti uždengti, kad į talpas nepatektų drėgmė, šiukšlės ir dulkės.

22.3. Projektuojant patalpas, skirtas maisto produktų ir vandens gabenimui, turi būti numatytas atskiras skyrius (spintos, uždaromos dėžės), skirtas žarnų laikymui, kurios naudojamos skystų maisto produktų, vandens priėmimui bei rezervuarų, cisternų ir kitų talpų plovimui, dezinfekcijai. Šiame skyriuje turi būti įrenginiai, skirti žarnų plovimui ir dezinfekcijai.

22.4. Į patalpas, skirtas maisto produktų gabenimui, turi būti tiekiamas šaltas ir karštas geriamasis vanduo.

23. Patalpų, skirtų skystų, dujinių ir birių nuodingų krovinių gabenimui, higieniniai reikalavimai:

23.1. Patalpos, skirtos nuodingųjų medžiagų gabenimui, turi būti įrengtos taip, kad apsaugotų laivo patalpas ir atmosferos orą nuo teršimo šiomis medžiagomis.

23.2. Patalpos turi būti lengvai valomos ir džiovinamos.

23.3. Įgulos nariai, dokininkai, atliekantys pakrovimo – iškrovimo darbus, personalas, valantis šias patalpas, turi naudoti individualias apsaugos priemones.

23.4. Laivuose, gabenančiuose nuodingus krovinius, turi būti numatytos tokios patalpos: prausykla, panaudotų darbo rūbų, instrumentų, individualių apsaugos priemonių saugojimo ir apruošimo patalpos bei patalpa, skirta prietaisų oro tyrimams atlikti laikymui.

24. Gyvūnų pervežimo higieniniai reikalavimai:

24.1. Laivai, skirti gyvūnams pervežti, turi turėti tam skirtas patalpas ir įrangą, atitinkančią [3.7] nuostatas. Denių grindų danga turi būti nepralaidi drėgmei, denyje turi būti įrengta skysčių surinkimo sistema. Gyvūninės kilmės šalutiniai produktai turi būti renkami, vežami, sandėliuojami, tvarkomi ir šalinami nekeliant pavojaus gyvūnų arba žmonių sveikatai pagal [3.9] reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

24.2. Neteko galios nuo 2009-05-01

Punkto naikinimas:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

24.3. Neteko galios nuo 2009-05-01

Punkto naikinimas:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

24.4. Gyvūnų savininkas ar asmuo, atsakingas už gyvūnus kelionės metu, privalo turėti gyvūno pasą ir / ar veterinarinius dokumentus [3.8].

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

25. Laivo patalpų apsauga nuo graužikų ir vabzdžių turi būti vykdoma pagal teisės akto [3.14] reikalavimus:

25.1. Visos sienos, deniai, grindys, kurios nėra pralaidžios vandeniui ir dujoms, turi būti be atvirų angų, plyšių, kurių skersmuo didesnis kaip 12,5 mm.

25.2. Vamzdžių, padengtų 12,5 mm ir storesne izoliacija, išvedimo per sienas vietose izoliacija turi būti patikimai apsaugota nuo žiurkių pragraužimo.

25.3. Išdėstant įrengimus, tiesiant vamzdžius ir kabelius, statant baldus ir inventorių, turi būti imamasi priemonių, kad nesusidarytų sąlygos, palankios graužikų slėptuvėms ir graužikų patekimui į laivo patalpas.

25.4. Visos durys turi būti sandarios, negali būti didesnių kaip 12,5 mm skersmens atvirų plyšių.

25.5. Oro tiekimo ir šalinimo sistemos išorinės angos turi turėti groteles, kurių plyšių skersmuo negali būti didesnis kaip 12,5 mm.

25.6. Visi laivo švartavimosi lynai, kuriais laivas pritvirtinamas prie krantinės, turi turėti metalinius priešžiurkinius skydelius.

25.7. Baigus laivo pakrovimo – iškrovimo darbus, tuoj pat nuimami tinklai, apsaugantys krovinį nuo iškritimo už borto, ir laivo trapai pakeliami ne žemiau kaip 0,4 m nuo žemės.

25.8. Laivams dirbant tropiniuose rajonuose, turi būti naudojami apsauginiai tinkleliai ant oro tiekimo ir šalinimo sistemų angų ir iliuminatorių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

26. Maisto krovinių gabenimo higieniniai reikalavimai:

26.1. Krovinių patalpose prieš pakraunant turi būti išvalyti anksčiau vežto krovinio likučiai, triumai išplauti vandeniu ir išdžiovinti.

26.2. Laivus, skirtus gabenti tik maisto krovinius, draudžiama naudoti nuodingų krovinių gabenimui.

26.3. Greitai gendantys produktai turi būti gabenami laivais, aprūpintais refrižeratoriais.

26.4. Laivuose – vandenvežiuose draudžiama pervežti keleivius ir bet kokią kitą krovinį.

26.5. Atvykus laivui su vandens kroviniu į Lietuvos Respublikos uostą, turi būti atliekamas bakteriologinis ir cheminis vandens tyrimas. Vandens mėginiai turi būti imami tiesiogiai iš cisternų.

26.6. Uosto laivuose – vandenvežiuose vandens mikrobiologiniai tyrimai turi būti atliekami ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį.

26.7. Vandens gabenimo metu visų cisternų liukai turi būti hermetiškai uždaryti ir užplombuoti, vandens perpilimo žarnos turi būti laikomos atskiroje laivo patalpoje arba dėžėje.

27. Mirusiųjų pervežimo higieniniai reikalavimai:

27.1. Žmogaus palaikai pervežami specialia žmogaus palaikų pervežimo priemone tik specialiuose skysčiams nepralaidžiuose, nepermatomuose maišuose, užtraukiamuose arba užsegamuose kibiomis juostomis, specialiuose konteineriuose neštuvuose arba karstuose [3.32].

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

27.2. Nesant galimybės mirusiojo kūną perduoti į krantą, karstas turi būti patalpinamas į atlaisvintą šaldymo kamerą. Išvežus lavoną, kamera turi būti išplauta ir dezinfekuota.

VII. LAIVO SISTEMŲ HIGIENINIAI REIKALAVIMAI

28. Šildymo, vėdinimo ir kondicionavimo sistemų higienos reikalavimai:

28.1. Laive turi būti šildymo, vėdinimo ir (arba) kondicionavimo sistemos, įrengtos pagal [3.13] reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

28.2. Laivo patalpų mikroklimatas charakterizuojamas trimis parametrais: temperatūra, santykinė drėgmė, oro judėjimo greičiu. Priklausomai nuo patalpų paskirties, normuojami vienas, du ar trys parametrai.

28.3. Laivo patalpose įrengus vėdinimo ir šildymo sistemas [3.13], mikroklimatas turi atitikti higienos normas [3.19]. Specifinių patalpų mikroklimato normos nurodytos 12 lentelėje.

12 lentelė. Laivo patalpų mikroklimato higieninės normos.

Patalpų pavadinimas	Kai lauke oro temperatūra ne žemesnė kaip 10 °C			Kai lauke temperatūra 10 °C ir aukštesnė	
	Oro temperatūra, °C	Santykinė drėgmė, %	Oro judėjimo greitis, m/s	Oro temperatūra patalpose aukštesnė už lauko temperatūrą, °C	Oro judėjimo greitis, m/s
1. Uždari deniai pasivaikščiojimui, vestibuliai, prieškambariai, koridoriai, tambūrai	18	–	–	–	Iki 0,5
2. Darbo vietose prie mechanizmų valdymo punktų, kai nėra centrinio valdymo pulto (CVP)	Ne mažiau kaip 12	–	0,3–0,5 (darbo zonoje)	–	1,0–1,5 (darbo zonoje)
3. Darbo vietose prie mechanizmų valdymo punktų, esant distanciniam mechanizmų valdymui iš CVP	–	–	–	Ne daugiau kaip 10	–
4. Centrinis valdymo pultas	18–20	40–60	Iki 0,3	Ne daugiau kaip 5	Iki 7

5. Dirbtuvės ir kitos gamybinės patalpos, kur yra mechanizmai ir įrengimai be šilumos išskyrimo šaltinių	16	–	Iki 0,3 (darbo zonoje)	Ne daugiau kaip 8	Iki 0,7 (darbo zonoje)
6. Dirbtuvės ir kitos gamybinės patalpos, kur yra mechanizmai ir įrengimai su šilumos išskyrimo šaltiniais	16	40–60	Iki 0,3	–	1,5

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

28.4. Patalpų šildymui gali būti naudojama kondicionavimo sistema (šildymas oru su paduodamo oro sudrėkinimu) arba šildymo vandeniu sistema. Šiluminė aplinka darbo patalpose turi atitikti [3.20] reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

28.5. Šildymą garais leidžiama naudoti energetikos skyriuje ir patalpose, skirtose higieniniams poreikiams.

28.6. Kondicionuojant tiekiamo oro į laivo patalpas temperatūra neturi viršyti 40 °C.

28.7. Šildymo įrengimai turi turėti temperatūros reguliatorių.

28.8. Šildymo prietaisus reikia įrengti prie borto ir lauko sienų. Draudžiama statyti šildymo prietaisus prie lovų galų ir po lovomis.

28.9. Draudžiama tiesti garų magistralinius vamzdžius per kajutes, medicininės paskirties ir visuomenines patalpas.

28.10. Laivo patalpų vėdinimas turi būti mechaninis (tiekimo ir šalinimo) ar natūralus.

28.11. Laivuose, neturinčiuose nuolatinės elektros srovės, o taip pat laivuose iki 500 BT galima įrengti natūralų oro vėdinimą.

28.12. Skaičiuojant vėdinimo sistemos galingumą, neturi būti skaičiuojamas oro pasikeitimas per iluminatorius, o taip pat šviesos liukus.

28.13. Visi oro įtraukimo įrengimai turi būti tokiose vietose, kad į juos nepatektų užterštas oras, dujos, vanduo ir sniegas.

28.14. Sausakrūviuose transportiniuose laivuose, skirtuose pervežti birius krovinius, natūralioje ir mechaninėje oro tiekimo sistemose turi būti įrengti filtrai.

28.15. Autonominės vėdinimo sistemos turi būti projektuojamos patalpose, kuriose galimas kenksmingų dujų ir specifinių kvapų išsiskyrimas (energetikos skyriuje, medicininės paskirties patalpose, higieninėse ir higieninėse – buitinėse patalpose). Maisto skyriaus patalpose, tualetuose prie kajučių, akumuliatorinėje, džiovykloje turi būti autonominė mechaninė vėdinimo sistema. Kitose laivo patalpose leidžiamas mechaninės vėdinimo sistemų sujungimas, esant vienodiems higieniniams reikalavimams šių patalpų orui.

28.16. Mechaninės vėdinimo sistemos oro paskirstymo įrengimai, išdėstyti darbo zonoje, turi turėti patogiai valdomus reguliuojamus įtaisus, kuriais keičiamas oro judėjimo greitis ir kryptis.

28.17. Laivo virtuvėje, kepykloje, indų plovykloje mechaninės vėdinimo sistemos angos turi būti virš šilumos išskyrimo šaltinio (plytos, puodo, duonos kepimo krosnies, indų plovimo vietos).

28.18. Maisto skyriaus patalpose, kuriose yra šilumos išsiskyrimo šaltiniai, pagrindinėse darbo vietose (prie gamybinių stalų ir kt.) tiekiamas oras turi būti paduodamas, reguliuojant jo greitį ir kryptį.

28.19. Energetikos skyriuje turi būti įrengta mechaninė oro tiekimo ir šalinimo sistema.

28.20. Tiekiamas oras turi būti paduodamas į patalpų darbo zonas, į dirbančiųjų nuolatinio buvimo vietas ir remonto aikšteles.

28.21. Nesant centrinio valdymo pulto, energetikos skyriuje turi būti numatytas oro padavimas į mechanizmų valdymo postus.

28.22. Kuro ir tepalų separatorių įrengimo vietose turi būti įrengta vietinė oro šalinimo sistema, kurios vamzdžiai išdėstomi apatinėje patalpos dalyje.

28.23. I ir II kategorijos laivuose oro kondicionavimo sistema turi būti įrengta gyvenamosiose, visuomeninėse, medicininės paskirties, tarnybinėse patalpose bei centriniam valdymo pulte, maisto skyriaus patalpose (be šilumos išskyrimo šaltinių).

28.24. Laivams, kuriuose nėra įrengta oro kondicionavimo sistema, tropiniuose rajonuose plaukioti draudžiama.

28.25. III ir IV kategorijos laivuose kondicionavimo sistema įrengiama tuo atveju, jeigu jie eksploatuojami 1 – am ir 2 – am plaukiojimo rajonuose (1 priedas).

28.26. Išoriniai oro tiekimo ir šalinimo sistemos įrenginiai turi būti išdėstyti taip, kad pašalinamas oras nepatektų į oro kondicionavimo sistemos įrenginius.

28.27. Oro kondicionavimo sistemose turi būti numatytas tiekiamo ir recirkuliacinio oro valymas nuo dulkių.

28.28. Oro kondicionavimo sistemos turi būti aprūpintos prietaisais, automatiškai reguliuojančiais oro temperatūrą ir drėgnumą. Esant automatiniam reguliavimui, oro temperatūros svyravimai negali būti didesni kaip 2 °C, o santykinio oro drėgnumo – 10 %.

28.29. Vėdinimo sistemos turi turėti apsaugos priemones nuo kraujasiurbių nariuotakojų.

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

29. Vandens tiekimo sistemų higieniniai reikalavimai:

29.1. Kiekvienas laivas turi būti aprūpintas pakankamu kiekiu geriamojo ir prausimosi vandens.

29.2. Geriamasis vanduo, tiekiamas laivo įgulai ir keleiviams, turi atitikti geriamojo vandens reikalavimus [3.16].

29.3. Prausimosi vanduo gaunamas laive nugėlinant jūros vandenį. Jeigu vanduo gėlinamas distiliavimo būdu, esant garinimo temperatūrai aukštesnei kaip 80° C, jis gali būti naudojamas prausimuisi ir kitoms buities reikmėms. Gėlinant vandenį kitais būdais, prieš vartojimą jis turi būti dezinfekuojamas.

29.4. Jūros vanduo, iš kurio nugėlinant ruošiamas prausimosi vanduo, turi būti imamas ne arčiau kaip 25 mylios nuo kranto.

29.5. Prausimosi vandeniui laive turi būti įrengta atskira vandens tiekimo sistema.

29.6. Geriamojo ir prausimosi vandens atsargos laive, o taip pat jų laikymui skirtų cisternų talpa turi būti apskaičiuota priklausomai nuo nustatytos plaukiojimo autonomijos ir atsižvelgiant į minimalias vandens sąnaudas, nurodytas 13 lentelėje.

13 lentelė. Minimalių vandens sąnaudų laivuose normos.

Vanduo (litrais)	Minimali vandens paros norma 1 žmogui laive			
	I kategorijos	II kategorijos	III kategorijos	IV kategorijos
Transportiniai laivai:				
Geriamasis	50	40	20	10
Prausimosi	100	90	30	10
Žvejybos laivai:				
Geriamasis	50	40	30	30
Prausimosi	100	90	40	40
Vidaus vandenys plaukiojantys laivai:				
Geriamasis	I grupė	II grupė	III grupė	

prausimosi

vanduo:

Įgulos nariams	75	40	15
Keleiviams	70	35	10

29.7. Geriamasis vanduo turi būti tiekiamas į visus maisto skyriaus ir medicinos patalpų vandens paskirstymo taškus, į saturatorius, į maisto produktų sandėlių prieškambarius, į visas plautuves ir bidė. Prausimosi vanduo tiekiamas į vonias, dušus, pirtis ir skalbyklas.

29.8. Užbortinis vanduo gali būti tiekiamas į plaukimo baseiną. Unitazų ir pisuarų plovimui gali būti naudojamas prausimosi ar užbortinis vanduo. Žvejybos laivuose užbortinį vandenį galima naudoti žuvies perdirbimo cechuose įrengimų, žvejybos įrankių ir grindų plovimui.

29.9. Geriamasis vanduo turi būti saugomas cisternose, išskyrus dvigubo dugno cisternas bei achterpiko ir forpiko cisternas. Cisternos negali turėti bendrų sienų su nutekamųjų vandenų, kuro, alyvos cisternomis.

29.10. Prausimosi vanduo laikomas ir forpiko, ir achterpiko cisternose, išskyrus dvigubo dugno cisternas.

29.11. Geriamojo ir prausimosi vandens talpos, vamzdžiai bei armatūra turi būti pagaminti iš korozijai atsparios medžiagos arba turėti antikorozinę dangą.

29.12. Geriamojo vandens cisternos išvalymui, apžiūrai ir remontui turi turėti hermetiškai uždaromas angas. Cisternos dugnas turi turėti nuolydį ir išleidimo angą.

29.13. Geriamojo vandens cisternas draudžiama išdėstyti šalia šilumos šaltinių.

29.14. Geriamojo ir prausimosi vandens sistemos turi būti įrengtos autonomiškai, be sujungimų su kitomis sistemomis (balastine, gaisrine ar užbortine).

29.15. Geriamojo ir prausimosi vandens vamzdžiai negali eiti per cisternas, skirtas kitų skysčių laikymui, kitų cisternų vamzdžiai – per geriamojo ir prausimosi vandens cisternas.

29.16. Kiekviename laive turi būti žarna geriamojo vandens paėmimui. Žarna turi turėti markiruotą „geriamasis vanduo“. Jos laikymui turi būti speciali spintelė arba dėžė (markiruota). Žarnos galai turi būti su apsauginiais antgaliais.

29.17. Žarnos, skirtos geriamojo vandens tiekimui, turi būti naudojamos tik pagal tiesioginę paskirtį ir negali būti naudojamos kitiems tikslams.

29.18. Geriamasis vanduo gaunamas iš uosto vandentiekio arba laivų – vandenvežių.

29.19. Laivui draudžiama imti gėlą vandenį iš necentralizuotų vandentiekių ar tiesiogiai iš vandens telkinių.

29.20. Jeigu geriamasis vanduo laikomas cisternose daugiau kaip 10 parų, esant aukštesnei kaip 10⁰ C temperatūrai, prieš vartojimą būtina atlikti profilaktinę vandens dezinfekciją.

29.21. Vanduo laivui turi būti tiekiamas tik iš specialių hidrantų uosto žarnomis.

29.22. Ne rečiau kaip vieną kartą per metus vandens talpos turi būti apžiūrimos, išvalomos ir dezinfekuojamos. Jeigu pažeista talpų antikorozinė danga, talpos turi būti remontuojamos.

29.23. Vandens talpų dezinfekciją būtina atlikti:

29.23.1. prieš pradedant laivą eksploatuoti;

29.23.2. po vandens tiekimo sistemos remonto ar vandens talpų antikorozinės dangos apžiūros darbų;

29.23.3. visais atvejais, kai vandens mikrobiologiniai rodikliai neatitinka [3.16] reikalavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

29.24. Visi darbai, susiję su vandens talpų remontu, turi būti atliekami laivui stovint uoste.

30. Nutekamojo vandens, nafta užteršto vandens ir šiukšlių šalinimo sistemų higieniniai reikalavimai:

30.1. Nutekamuosius vandenį sudaro nuotėkos iš tualetų, medicininės paskirties patalpų ir gyvūnų laikymo patalpų.

30.2. Nafta užterštus vandenį sudaro vanduo su bet koku naftos kiekiu.

30.3. Ūkinius – buitinius vandenį sudaro nuotėkos iš pirčių, dušų, vonių, plautuvių, skalbyklų, virtuvės ir kitų maisto skyriaus patalpų.

30.4. Šiukšles sudaro visos maistinių, buitinių ir eksploatacinių atliekų rūšys, išskyrus šviežią žuvį ir jos likučius.

30.5. Laivuose, kuriuose įgulos ir keleivių skaičius daugiau kaip 10 žmonių, turi būti numatytos nutekamojo vandens surinkimo arba laikymo (apdorojimo) cisternos ir įranga nuotėkų išleidimui už borto arba jų perdavimui į priėmimo įrenginius.

30.6. Laivuose, kuriuose yra nutekamųjų vandenų valymo ir nukenksminimo įrengimai, įrengiama bendra nutekamųjų ir ūkinių-buitinių vandenų surinkimo ir perdirbimo sistema. Laivuose, kuriuose nėra nutekamųjų vandenų valymo ir nukenksminimo įrengimų, leidžiama įrengti atskiras sistemas nutekamųjų vandenų ir ūkinių – buitinių vandenų surinkimui ir laikymui.

30.7. Cisternų talpa turi atitikti nutekamųjų ir ūkinių-buitinių vandenų kiekį, kuris nustatomas pagal laivo stovėjimo sanitarinėse apsaugos zonose, teritoriniuose vandenyse, vidaus vandenyse laiką. Nutekamųjų ir ūkinių-buitinių vandenų surinkimo cisternų talpa skaičiuojama pagal normas, nurodytas 14 lentelėje.

14 lentelė. Minimalios nutekamųjų ir ūkinių – buitinių vandenų normos.

Laivo kategorija	Nutekamųjų vandenų paros norma 1 žmogui laive, litrai	Ūkinių – buitinių vandenų paros norma 1 žmogui laive, litrai	Iš viso, litrai
I ir II	50	150	200
III ir IV	30	70	100

30.8. Nutekamųjų vandenų surinkimo cisternos turi būti gaminamos iš plieno. Vidinis jų paviršius turi būti lengvai valomas. Nutekamųjų vandenų cisternos turi turėti angas, per kurias būtų galima atlikti valymo darbus bei dezinfekciją, ir oro vamzdžius. Išdėstant denyje nutekamųjų cisternų oro vamzdžius, būtina užtikrinti, kad nebūtų užterštas laivo patalpų oras.

30.9. Surinkimo cisternos turi būti atskirtos oro tarpais nuo geriamojo ir prausimosi vandens cisternų, o taip pat nuo patalpų, skirtų maisto produktų pervežimui, gyvenamųjų, medicininės paskirties, visuomeninių patalpų.

30.10. Nutekamųjų vandenų vamzdynas negali eiti per medicininės paskirties, maisto bloko patalpas, maisto produktų sandėlius ir geriamojo bei prausimosi vandens cisternas.

30.11. Nutekamieji vandenys iš izoliatoriaus atskiru vamzdynu turi būti nuvedami į atskirą cisterną arba į valymo ir nukenksminimo įrengimus.

30.12. Teritoriniuose vandenyse ir sanitarinės apsaugos zonose išvalytą nutekamąjį vandenį galima išleisti, jeigu nuotėkos atitinka 15 lentelėje nurodytus higienos reikalavimus.

15 lentelė. Nuotėkų po išvalymo higieninės normos.

Analitės pavadinimas	Jūros laivai	Vidaus vandenyse plaukiojantys laivai
Biocheminis deguonies sunaudojimas, BDS ₅ MgO ₂ /dm ³	Ne daugiau kaip 50,0	Ne daugiau kaip 50,0
Skendinčios medžiagos mg/dm ³	Ne daugiau kaip 100,0	Ne daugiau kaip 50,0
Liekamasis chloras mg/dm ³	1,5–5,0	1,5–5,0
Žarninės lazdelės (E.coli) skaičius 100 ml	Ne daugiau kaip 250	Ne daugiau kaip 100

30.13. Laivui esant rajonuose, kuriuose bet koks nutekamojo vandens išleidimas draudžiamas, vandens nuleidimo vožtuvai turi būti užsukti ir užplombuoti.

30.14. Neapdorotų nutekamųjų vandenų išleidimas už pakrantės valstybės teritorinių vandenų ribos (daugiau kaip 12 mylių nuo artimiausio kranto) galimas laivui plaukiojant ne lėčiau kaip 4 mazgų greičiu ir jei toks išleidimas vykdomas palaipsniui ir vandens paviršiuje neatsiranda matomų kietų dalelių bei nepakinta vandens paviršiaus spalva.

30.15. Visų kategorijų žvejybos laivuose, kuriuose įgula 10 ir daugiau žmonių, ištraukiant tralą ir tinklus, panaudojant užbortinį vandenį žuvies apdorojimui, būtina turi dirbti nutekamojo vandens apdorojimo įrenginys. Jeigu laive valymo įrenginio nėra arba jis sugedęs, visas nutekėjęs vanduo renkamas į surinkimo cisterną, o vėliau už žuklės rajono ribų išleidžiamas iš laivo.

30.16. Jūros apsaugos nuo taršos nafta užtikrinimui kiekvienas laivas turi būti aprūpintas atitinkamais įtaisais nafta užteršto vandens surinkimui, filtravimui ir pašalinimui, o taip pat nafta užteršto vandens išsiliejimo ir nuotėkio iš laivo prevencijos įrengimais.

30.17. Nafta užteršto vandens iš visų laivo mašinų ir katilų patalpų bei balasto iš degalų tankų išmetimas leidžiamas tik po jų filtracijos. Liekamasis naftos kiekis neturi viršyti 15 mln^{-1} (ppm). Išmetimas turi būti nuolat kontroliuojamas specialiu prietaisu (signalizatoriumi) laivui plaukiant ir ne arčiau kaip 12 mylių atstumu nuo artimiausio kranto. Neįvykdžius minėtų sąlygų, išmetimas draudžiamas, ir nafta užterštas vanduo bei naftos likučiai turi būti laikomi laive, o vėliau perduoti į priėmimo įrenginius.

30.18. Kiekviename laive turi būti šiukšlių surinkimo, jų apdorojimo (susmulkinimo), sudeginimo arba jų saugojimo iki perdavimo į kranto priėmimo įrenginius įtaisai.

30.19. Šiukšlių surinkimo (konteineriai), apdorojimo ir deginimo įrengimai turi būti vietose, izoliuotose nuo gyvenamųjų ir bendro naudojimosi patalpų. Konteineriai turi turėti dangčius, būti lengvai plaunami ir dezinfekuojami.

30.20. Šiukšlių surinkimo, jų apdorojimo ir saugojimo įrengimų našumas turi būti skaičiuojamas atsižvelgiant į šiukšlių susidarymo paros normą, į žmonių skaičių laive ir laivo buvimo šiukšlių išmetimo draudimo zonoje laiko.

30.21. Minimali šiukšlių susidarymo vienam žmogui per parą skaičiuojamoji norma yra: sausos buitinės šiukšlės – $0,002 \text{ m}^3$; kietos maistinės atliekos – $0,003 \text{ m}^3$.

30.22. Medicininės atliekos turi būti tvarkomos pagal [3.29] reikalavimus.

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

31. Apšvietimo higieniniai reikalavimai:

31.1. Įgulos gyvenamosios, medicininės paskirties patalpos turi turėti natūralų ir dirbtinį apšvietimą. Keleivių gyvenamosios ir visuomeninės patalpos, taip pat tarnybinės patalpos turi turėti natūralų ir dirbtinį apšvietimą arba tik dirbtinį apšvietimą. Dirbtinis apšvietimas darbo vietose turi atitikti normas [3.23].

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

31.2. Dirbtinis specifinių laivo patalpų apšvietimas turi atitikti normas, nurodytas 16 lentelėje.

16 lentelė. Laivo patalpų dirbtinio apšvietimo normos.

Nr.	Patalpa	Apšvietimas, lx	
		Bendras	Kombinuotas
1	Tarnybinės patalpos:		
	Vairavimo	75	
	Šturmano, radijo kabinos ir kt.	150	
2	Energetikos skyrius	150	
3	Centrinis valdymo postas	200	400
4	Gamybinės patalpos (dirbtuvės ir kt.)	150	
5	Gamybinės-technologinės patalpos (žuvų, jūros produktų	300	

	perdirbimo ir kt.)		
6	Keleivių ir įgulos kajutės	200	400
7	Koridoriai, trapai, tambūrai	75	
8	Krovinių laikymo patalpos (triukai)	50	

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

31.3. Miegamosiose kajutėse virš kiekvienos lovos reikia įrengti elektros lemputę skaitymui.

Papildyta punktu:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

32. Apsauga nuo triukšmo ir vibracijos:

32.1. Laivuose turi būti numatyta apsauga nuo triukšmo, kurį sukelia pagrindiniai triukšmo šaltiniai: pagrindinis variklis, dyzeliniai generatoriai, navigacijos ir radijo įrenginiai, oro vėdinimo ir kondicionavimo sistemos.

32.2. Laivuose turi būti numatyta apsauga nuo vibracijos, atsirandančios dėl nesubalansuoto pagrindinio variklio, dyzelių generatorių, eigos sraigtų.

32.3. Apsaugai nuo triukšmo ir vibracijos laivo projekte turi būti numatytos apsaugos priemonės:

32.3.1. pagrindinio variklio, dyzelių generatorių, kompresorių, ventiliatorių ir kitos įrangos su geriausiomis vibroakustinėmis charakteristikomis parinkimas;

32.3.2. patalpos, kuriose normuojamas triukšmas ir vibracija, turi būti maksimaliai nutolusios nuo triukšmo ir vibracijos šaltinių, o tarp jų turi būti išdėstytos patalpos, kuriose triukšmas ir vibracija nenormuojama (negyvenamosios patalpos) arba leidžiami gana aukšti triukšmo ir vibracijos lygiai (periodiškai aptarnaujamos patalpos);

32.3.3. distancinis variklių ir mechanizmų, sukeliančių didelį triukšmą ir vibraciją, valdymas;

32.3.4. triukšmą sugeriančių medžiagų panaudojimas patalpose, kuriose yra triukšmo šaltiniai;

32.3.5. perdangų padengimas vibraciją sugeriančiomis medžiagomis patalpose, kuriose yra vibracijos šaltiniai.

32.4. Laivo projekte turi būti pateikti prognozuojamo triukšmo ir vibracijos skaičiavimai, patvirtinantys numatytą prieštriukšminių ir priešvibracinių priemonių efektyvumą.

32.5. Laivų savininkai privalo kontroliuoti triukšmo ir vibracijos lygius ir mažinti jų kenksmingą poveikį įgulos nariams ir keleiviams. Triukšmo lygis darbo vietose turi atitikti [3.18] reikalavimus. Leidžiamas triukšmo lygis laivų gyvenamosiose ir visuomeninėse patalpose nurodytas 17 lentelėje.

17 lentelė. Leidžiami triukšmo lygiai gyvenamosiose ir gamybinėse patalpose.

Nr.	Patalpa	Garso slėgio lygiai, dB; oktavų juostose, Hz									Garso lygis L _A dBA
		31,5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	
1	Keleivių ir įgulos kajutės I kategorijos laivuose	83	67	57	49	44	40	37	35	33	45
2	Keleivių ir įgulos kajutės II kategorijos	86	71	61	54	49	45	42	40	38	50

3	laivuose Keleivių ir įgulos kajutės III kategorijos	90	75	66	59	53	50	47	45	44	55
4	laivuose Keleivių ir įgulos kajutės IV kategorijos	93	79	70	63	58	55	52	50	49	60
5	laivuose Poilsio salonai, kino salės, bibliotekos	96	83	74	68	63	60	57	55	54	65
6	Sporto aikštelės atviruose deniuose ir pasivaikščiojimo deniai	100	87	79	72	68	65	62	61	59	70
7	Patalpos, skirtos sporto užsiėmimams	96	83	74	68	63	60	57	55	54	65
8	Restoranai ir bufetai	93	79	70	63	58	55	52	50	49	60
9	Gydytojų kabinetai	93	79	70	63	58	55	52	50	49	60
10	Medicininės kajutės, ambulatorijos, operacinės, izoliatoriai	83	67	57	49	44	40	37	35	33	45

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

32.6. Vibracijos greičio ir pagreičio dydžiai darbo vietose turi atitikti [3.22] reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

32.7. Patalpų vibracijos norma priklauso nuo patalpos paskirties, poveikio trukmės ir ekipažo darbo sąlygų pagal nustatytą laivų klasifikaciją.

32.8. Didžiausi leidžiami vibracijos greičio ir pagreičio dydžiai laivų gyvenamosiose ir visuomeninėse patalpose nustatomi pagal 19 ir 20 lentelių duomenis. 18 lentelėje nurodyti gyvenamųjų ir visuomeninių patalpų eilės numeriai **v** (greitis) ir **a** (pagreitis), pagal kuriuos 19 bei 20 lentelėse surandami didžiausi leidžiami vibracijos greičio ir pagreičio dydžiai.

18 lentelė. Patalpų klasifikacija

Patalpos pavadinimas

Eilės numeris **v** 19 lentelėje ir
eilės numeris **a** 20 lentelėje

Gyvenamosios ir visuomeninės patalpos:

I ir II kategorijos jūrų laivuose, taip pat I grupės upių
laivuose, kurių reiso trukmė ilgesnė kaip 24 val. į vieną
pusę, t. y. iki galutinės prieplaukos ar uosto

3

III kategorijos jūrų laivuose ir II grupės upių laivuose, kurių reiso trukmė ne ilgesnė kaip 24 val. į vieną pusę, t. y. iki galutinės prieplaukos ar uosto	2
IV kategorijos jūrų laivuose ir III, IV grupės upių laivuose, kurių reiso trukmė ne ilgesnė kaip 8 val. į vieną pusę, t. y. iki galutinės prieplaukos ar uosto	1
Medicininės patalpos	4

19 lentelė. Didžiausi leidžiami vibracijos greičiai, m/s .

V numeris	Vidutiniai geometriniai dažniai 1 oktavos juostose, Hz						
	2	4	8	16	32	64	
1	5,61	2,23	1,58	1,26	1,12	1,12	
	$\times 10^{-3}$	$\times 10^{-3}$	$\times 10^{-3}$	$\times 10^{-3}$	$\times 10^{-3}$	$\times 10^{-3}$	
2	3,16	1,26	8,89	7,07	6,30	6,30	
	$\times 10^{-3}$	$\times 10^{-3}$	$\times 10^{-4}$	$\times 10^{-4}$	$\times 10^{-4}$	$\times 10^{-4}$	
3	1,77	7,07	5,00	3,97	3,54	3,54	
	$\times 10^{-3}$	$\times 10^{-4}$	$\times 10^{-4}$	$\times 10^{-4}$	$\times 10^{-4}$	$\times 10^{-4}$	
4	9,98	3,97	2,81	2,23	1,99	1,99	
	$\times 10^{-4}$	$\times 10^{-4}$	$\times 10^{-4}$	$\times 10^{-4}$	$\times 10^{-4}$	$\times 10^{-4}$	

20 lentelė. Didžiausi leidžiami vibracijos pagreičiai, m/s^2 .

A numeris	Vidutiniai geometriniai dažniai 1 oktavos juostose, Hz						
	2	4	8	16	32	64	
1	7,54	5,33	7,54	1,19	2,12	4,24	
	$\times 10^{-2}$	$\times 10^{-2}$	$\times 10^{-2}$	$\times 10^{-1}$	$\times 10^{-1}$	$\times 10^{-1}$	
2	3,78	3,37	4,24	6,72	1,19	2,38	
	$\times 10^{-2}$	$\times 10^{-2}$	$\times 10^{-2}$	$\times 10^{-2}$	$\times 10^{-1}$	$\times 10^{-1}$	
3	2,12	1,89	2,38	3,78	6,72	1,34	
	$\times 10^{-2}$	$\times 10^{-2}$	$\times 10^{-2}$	$\times 10^{-2}$	$\times 10^{-2}$	$\times 10^{-1}$	
4	1,19	1,06	1,34	2,12	3,78	7,54	
	$\times 10^{-2}$	$\times 10^{-2}$	$\times 10^{-2}$	$\times 10^{-2}$	$\times 10^{-2}$	$\times 10^{-2cc}$	

21 lentelė. Neteko galios nuo 2009-05-01

22 lentelė. Neteko galios nuo 2009-05-01

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

32.9. Norint patikrinti priemonių, užtikrinančių leidžiamą garso ir vibracijos lygį, efektyvumą, būtina atlikti garso ir vibracijos lygių matavimus, laivui dirbant pagrindiniu režimu. Matavimai daromi laivui atliekant bandomuosius plaukiojimus po laivo remonto arba rekonstrukcijos, kurios metu galėjo pasikeisti garso ir vibracijos lygis patalpose ir deniuose. Matavimai atliekami tose laivo patalpose ir darbo vietose, kurioms numatytos garso ir vibracijos normos.

32.10. Papildomų priemonių apimtis ir trukmė triukšmo ir vibracijos sumažinimui darbo vietose ir patalpose, kuriose išbandant laivą rastas higieninių normų viršijimas, suderinama su visuomenės sveikatos centru apskrityje. Įvykdžius papildomas priemones, vibroakustiniai išbandymai atliekami pakartotinai pagrindinėje laivo dalyje.

33. Apsauga nuo infraraudonųjų spindulių:

33.1. Laivo įgula turi būti apsaugota nuo nepalankaus ilgabangių infraraudonųjų spindulių poveikio. Įrengimų vamzdžių ir pertvarų, esančių tokio spinduliavimo šaltiniu, paviršius turi būti izoliuotas (hermetizacija, šilumos izoliacija, ekranavimas, šilumos nuvedimas). Infraraudonojo spinduliavimo intensyvumas 1 cm atstumu nuo įkaitinto įrengimo paviršiaus darbo zonoje neturi viršyti 0,20 kal/cm per 2 min. arba įrengimų įkaitintų paviršių temperatūra darbo vietose neturi viršyti 40°C.

33.2. Kad būtų sumažintas infraraudonojo spinduliavimo intensyvumas, reikia naudoti lygaus paviršiaus izoliaciją. Sienas, bortus, lubas, mechanizmus, įrengimus, vamzdžius reikia dažyti šviesiomis spalvomis.

34. Valymo darbai tanklaiviuose:

34.1. Tanklaivių rezervuarų valymas atliekamas mechanizuotai, kai juose nėra žmonių, laikantis visų priemonių aplinkos apsaugojimui nuo užteršimo. Rezervuarai, kuriuose buvo pervežami nuodingi kroviniai, valomi tik po išvėdinimo.

34.2. Visi darbai tanklaivių rezervuaruose (plovimas rankomis, kietųjų priemaišų surinkimas ir t. t.) atliekami tik išvėdinus patalpas, taip pat naudojant individualias apsaugos nuo naftos produktų garų poveikio priemones.

34.3. Tanklaivių rezervuarų valymo metu turi veikti mechaninė vėdinimo sistema.

34.4. Jeigu kenksmingų medžiagų koncentracija ore viršija didžiausią leidžiamą koncentraciją, įeiti į rezervuarus draudžiama.

34.5. Visų darbų rezervuaro viduje (plovimas rankomis, kietųjų priemaišų surinkimas ir kt.) trukmė negali būti ilgesnė kaip 30 min., po 30 min. daroma 15 min. pertrauka poilsiui viršutiniame denyje.

34.6. Valymo darbų pamainos trukmė, įskaitant pertraukas, negali būti ilgesnė kaip 6 valandos.

34.7. Asmenys, pajutę silpnumą, pykinimą, galvos svaigimą, turi nutraukti darbą ir išeiti iš rezervuaro.

34.8. Valyti rezervuarus, pervežus etiliuotus naftos produktus, galima tik laivui stovint uoste ir tik po išvėdinimo.

34.9. Valyti rezervuarus, kuriuose pervežama etiliuotus naftos produktus, galima tik tada, kai laive yra gydytojas.

1 priedas

PLAUKIOJIMO RAJONAI

1. Pirmasis rajonas: Ramiojo, Indijos ir Atlanto vandenynų rajonai (nuo 30° šiaurės iki 30° pietų platumos), Persijos, Meksikos įlankos, Raudonoji jūra.
 2. Antrasis rajonas: Ramiojo, Indijos ir Atlanto vandenynų rajonai (nuo 30° iki 45° šiaurės platumos ir nuo 30° iki 45° pietų platumos), Japonų, Geltonosios ir Viduržiemio jūrų pietinė dalis.
 3. Trečiasis rajonas: Ramusis, Indijos ir Atlanto vandenynai (nuo 45° iki 60° šiaurės platumos ir nuo 45° iki 60° pietų platumos), Beringo ir Ochotsko jūrų pietinė dalis, Baltijos jūra, Japonų, Azovo, Juodosios ir Kaspijos jūrų šiaurinė dalis.
 4. Ketvirtasis rajonas: Grenlandijos jūra, Šiaurės jūrų kelias, Čiukotsko jūra, Ochotsko ir Beringo jūrų šiaurinė dalis, Laptevų jūra, Norvegų, Grenlandijos ir Baltoji jūra, Ramiojo ir Atlanto vandenynai (nuo 60° šiaurės ir pietų platumos).
 5. Penktasis rajonas: neapribotas.
-

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 671 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 113:2001 "Laivai. higienos normos ir taisyklės" patvirtinimo" pakeitimo